

Published and distributed under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President, A. S. Burleson, POSTMASTER GENERAL.

Tel. So. Boston 2361

SANDARA

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Organas

The Lithuanian Weekly "SANDARA" Published by the Lithuanian National League of America. M. J. DAMIJONAITIS, Sec'y and Business Mgr. YEARLY SUBSCRIPTION RATES: In the United States \$2.50 To Foreign Countries \$3.00 "SANDARA" 366 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KAINA 5 CENTAI.

No. 18

South Boston, Mass., Balandžio (April) 29 d. 1920 m.

Metai VII.

Europos Valstybės Taikosi.

DANIJA IR AGLIJOS PIRNIGUOČIAI PRADĖJO PREKYBĄ SU RUSIJA.

"Berlingske Tidende" paskelbė, kad Grigorij Krassin, Rusijos sovietų komercijos atstovas, padarė kontraktą su Danijos komersantų ir finansierių grupėmis vedimui prekybos tarp Rusijos ir Danijos. Pirmiausia bus gabenamos Rusijon ukiškos mašinos iš Danijos. Londono finansieriai ima dalyvumą šiame danų - rusų susitarime, su kurių pagalba tapo parduota Rusijai 300,000 kilos Danijos sėklų.

ČIČERINO LAISKAS LIETUVOS VALDŽIAI.

Rusijos užsienio reikalų ministeris Čičerin pasiuntė laišką Lietuvos valdžiai, kuriame sako, kad jis sutinka vesti taikos derybas su Lietuvos valdžios atstovais. Christian Science Monitor bal. 27 gavo pranešimą, kad Lietuvos taikos delegacija bus Maskvoje gegužės 3 ar 4.

PIRMAS ITALIJOS LAIVAS PASIEKĖ RUSIJĄ.

Į Rusijos uostą Novorozijsk atplaukė pirmas italų laivas iš Poti. Laivo kapitonas De Martini paskelbė oficialams, kad jis yra įgaliotas Italijos valdžios vesti derybas su Rusijos sovietų valdžia dėl atnaujinimo diplomatinį ir prekybos ryšių tarpe Italijos ir Rusijos.

RUSŲ - FINŲ PASITARIMAS.

Iš Helsingforso pranešama, kad rusų - finų pasitarimas militariuose klausimuose pasiekė internacionalių klausimų ir rusų delegatai atsiskakė juose daryti nuosprendžius be pasitarimo su savo valdžia. Neužilgo vėl įvyks rusų-finų taikos derybos, kuriose dalyvauti išreikšė norą ir Norvegijos valdžios atstovai, kurie nori but prie Pečenkos klausimo išrišimo.

LATVIAI NEGAL SUSITARTI SU RUSAIS.

Maskvos bevielės telegrafas praneša, kad Latvių-Rusų taikos konferencija pasibaigė nedavus jokių rezultatų. Rusų delegacijos pirmininkas Adolf Joffe kaltina latvius savinimesi rusams

priklausančių ir didžiumoje rusais apgyventų teritorijų. Vienok latvių santikiai su rusais daug geresni negu lenkų. Išrinkta specialė rusų - latvių komisija ištyrīmui rubežių nustatymo.

FRANCUZAI IŠTRAUKS SAVO ARMIJĄ IŠ VOKIETIJOS.

Talkininkų konferencija San Romeo pasiuntė Vokietijos valdžiai pranešimą, kad Francijos kariuomenė iš Vokietijos Frankforto distrikto bus ištraukta taip greit, kaip tik vokiečiai Ruhr distrikte sumažins savo kariuomenės skaičių su lyg rugpūčio 8 d. sutarimo.

MUSIAI VAKARŲ FRONTE.

Berezinos pakrantėse įvyko artilerijos mušiai tarpe Rusijos bolševikų ir lenkų. Bolševikai paėmė kelesdešimt belaisvių.

Letičevo rajone, 16 mylių nuo Letičevo, priešininkas buvo pasivaręs pirmyn, bet buvo atmuštas Rusijos kariuomenės.

Perekopo rajone lenkų aviatoriai numetė keliolika bombų ant bolševikų pozicijų, bet jokios blėdies nepadarė.

MUSIAI PABALTIOJE.

Iš Londono pranešama, kad Pabaltijoje bolševikai tęsia savo žygius pirmyn į pietų pusę. Jie perėjo upę Shakhe ir išvijo priešininkus iš pozicijų.

Iš kitų šaltinių pranešama, kad Pabaltijoje ne bolševikai, bet lietuviai veja lenkus iš Lietuvos.

TALKININKŲ NOTOS AMERIKAI.

Paskutiniame posėdyje talkininkų konferencija San Romeo pagamino ir pasiuntė dvi notas Amerikos valdžiai. Vienoje notoje aiškinama, del ko prezidento Wilsono planas kas - link Turkijos negalėjo but užgirtas, o kitoje kalbama apie Amerikos mandatą ir rubežius.

UPIŲ IR PRIEPLAUKŲ BILIUS.

Suv. V. Senatas bal. 26, perleido "Upių ir Priep্লাukų" bilių, paskiriantį upių ir priep্লাukų pagerinimui \$2,400,000.

Lietuvos Kaimynų Veikimas.

Latvių santykiai su Lenkais pradeda lyg ir atšalti kiek. Mat, Lenkai išsiulė Latviams padėti išvaryti bolševikus iš Lietgalių ir Lenkų kariuomenė gerokai įkropė į Lietgalius. Dabar eina gandy, kad Lenkai jau visai nežada trauktis iš Lietgalių, vaduodamiesi, matyt ištikimuoju savo desniu: "Kur Lenkų kariuomenė įžengė, iš ten ji pati niekad nesitrauks". Eina gandy, kad sulenkėję dvarininkai Lietgaliuose išsiderėjo sau su pagalba Lenkų kariuomenės iš Latvių valdžios, kad jų dvarai nebus dalinami lietgaliams bežemiams ir mažžemias.

Mažojoje Lietuvoje atskirtoje nuo Prusų daly, Santarvę atstovauja daugiausiai Prancuzai. Labai įdomu, koki yra jų santykiai su vietos gyventojais Lietuviais. Pasirodo, kad tie ponai Prancuzai atskirtajame krašte yra nusistatę visai priešingai vietos Lietuviams. Jie nenori prileisti, kad, atsiskyrusioji Mažosios Lietuvos dalis prisiglaustų prie Didžiosios Lietuvos ir net patarę Mažosios Lietuvos atstovams nevažiuoti į Kauną ir dalyvauti Lietuvos Valstybės Taryboje! Tai tau ir mažųjų tautų gynėjai - Prancuzai!

Lenkai užimti dabar sukimu sau galvos kaip geriau ir naudingiau susitaikius su Rusais. Jų nuomonės, kaip tai labai paprasta tarp Lenkų, labai skiriasi. Vieni nori, kad be jokių abejojimų butų atstatyta 1772 m. Lenkija ir tokiu budu Lietuva, Gudai ir geroka Ukrainos dalis tektų Lenkams. Kiti nori, kad tos valstybės, apsispręstų ir butų "Savaranakės", žinoma, Lenkų globoje, ir tuo budu pridengtų Lenkus nuo Rusų, tretii nori, kad Lenkai ir Rusai tas abejojamas ir ginčijamas žemes per pus pasidalytų ir tuo budu drauge viešpatautų mažesnėms tautoms. Ketvirtii svajoja apie visų tų tautų federaciją su Lenkais, ir tik labai maža kas tesu-pranta, kad Lenkai visai neturėtų kištis į Lietuvių, Gudų ir Ukrainų reikalus ir paliktų joms buti nepriklausomoms, kaip jos nori.

Lenkų pafrontėje ties visomis svarbesniomis vietomis pėreitą savaitę buvę

Lenkų puolimų. Nuo Varėnos ir nuo Vievio Lenkai mėginę prasiveržti į mūsų pusę su šarvuotaisiais traukiniais, bet jiems nepavykė: visur jie buvę mūsų ugnimi atmušti.

Santarvės šalyse Lenkai vėl pradėjo senuosius šmeižtus po laikraščius, apie Lietuvos valdžios "germanofilškumą".

Bolševikų kariuomenė išvalė visą Šiaurinės Rusijos kraštą nuo Baltųjų rusų ir nuo Murmano ligi Petrapilio vicu ruožu priešo į Suomų sieną.

"Santara."

VISOKIOS ŽINIOS.

FILIPINŲ POPULIACIJA.

Washingtono darbuojasi Filipinų neprigulmybei iškovoti Komitetas, kuris leidžia mėnesinį bulletiną. Balandžio mėnesio leidinyje paduodama naujausia statistika Filipinų populiacijos, iš kurios matyt, kad viso Filipinuose gyvena 10,350,640 žmonių. Iš jų 9,495,272 krikščionys ir 855,368 nekrikščionys.

Pagal tautybes Filipinų gyventojai šiaip dalinasi:

Filipiniečių 9,429,857
Chiniečių 45,156
Japoniečių 6,684
Amerikiečių 6,405
Ispanų 4,015
Anglų 1,064
Švedų 451
Vokiečių 312
Francuzų 218
Kitų Tautų 1,111.

GEMBLERIŲ STREIKAS.

"Boston Globe", bal. 27 patalpino sekančią žinutę iš Agua Prieta, Sonora: Amerikoniški gembleriai išėjo į streiką. Gemblerų namų savininkai pareikalavo mokesties pakėlimo nuo \$10 iki \$15 į dieną. Vieton amerikoniškų gemblerių nusamdyti streiklaužiai chiniečiai.

SĖKLŲ TRUKUMAS RUSIJOJE.

Pranešama, kad del sėklų trukumo ir betvarkės daug Rusijos laukų ši pavasarį lieka neužsėta.

HARVARDO FONDAS.

Harvardo universiteto aukų fondas jau pasiekė \$12,125,732.00.

Apygarda padalinta į šias rinkimų apylinkes su jų komisijų pirmininkais:

I. Mariampolės Apskritis:

1. Mariampolės miestas pirmin. — Vincas Ambraziejus, 2. Antanavo valsč. pirmin. — Vincas Šlekys, 3. Ašmintos valsč. pirmin. — Petras Krušiniuskas, 4. Balbieriškio valsč. pirmin. — Ignatas Daugirda, 5. Gudelių I valsč. pirmin. — Juozas Bakunas, 6. Gudelių II valsč. pirmin. — Simanas Voiciekauskas, 7. Janavo valsč. pirmin. — Jonas Aleksa, 8. Jovaravo val. — pirmin. — Aleksandra Turnevičius, 9. Kalvarijos ir Laubavo valsč. pirmin. Jonas Pauliukonis, 10. Klebiškio valsč. pirmin. Juozas Džugauskas, 11. Krosnos valsč. pirmin. Mykolas Tuinyla, 12. Kvietiško valsč. pirmin. Kazys Rainys, 13. Liudvinavo valsč. pirmin. Antanas Akelaitis, 14. Mikališkio valsč. pirmin. Adomas Senkus, 15. Kalvarijos miesto ir Raudenio valsč. pirmin. Vincas Akelaitis, 16. Sasnavos valsč. pirmin. Vincas Galinis, 17. Šunkskų valsč. pirmin. Jonas Pauža, 18. Veiverių valsč. pirmin. Matas Gustaitis, 19. Višakio Rudos valsč. pirmin. Fėlikas Dumčius, 20. Prienų miesto pirmin. Konstantinas Oišauskas.

II. Seinų apskritis:

21. Punsko valsč. pirmin. Petras Pacenka, 22. Rudaminos ir Budviečio valsč. pirmin. Martynas Kaleininkas, 23. Lazdijų valsč. pirmin. Jonas Saliklis, 24. Kučiūnų ir Beržininkų valsč. pirmin. Tomas Matulis, 25. Šventėzerio valsč. pirmin. Antanas Valiukevičius, 26. Veisėjų ir Gibų valsč. pirmin. Adomas motiejunas, 27. Kapčiamiesčio valsč. pirmin. Juozas Lisauskas, 28. Leipalingio valsč. pirmin. Jonas Svecevičius, 29. Padavino valsč. Mariampolės apskr. pirmin. Juozas Ambraziejus.

III. Alytaus apskritis:

30. Alytaus miest. pirmin. Kastantas Balukevičius, 31. Alytaus ir Antnemunio valsč. pirmin. Jonas Miglinas, 32. Krokelaucio valsč. pirmin. Andrius Žadeika, 33. Liškevo ir Druskininkų valsč. pirmin. Jonas Balčius, 34. Melelių valsč. pirmin. Kasparas Šupienis, 35. Miroslovo valsč. pirmin. Jonas Grazavičius, 36. Seirijų valsč. pirmin. Vincas Petrauskas, 37. Simno valsč. pirmin. Vincas Gabrys, 38. Udrijos valsč. pirmin. Ignas Kunigonis, 39. Alovės, Nedžingės, Perlojaus, Daugų ir Varenos valsčiai pirmin. Alfonsas Petruškevičius, 40. Nemunaičio, Merkinės, Rotničios, Rudnios, Marcinkonių ir Kabelių valsč. pirmin. Petras Palažeja, 41. Jezno ir Stakliškių val. pirmin. Jurgis Dukavičius, 42. Punios, Butrimonių, Povašiūnų ir Dusmenų valsčiai pirmin. Juozas Rutkauskas, 43. Nemanianų valsč. pirmin. Jonas žemis.

I. Stankunas, Rink. I. Apskr. Komis. pirmin.

KANDIDATAI Į STEIGIAMĄJĮ SEIMĄ.

1 Nr. (Valstiečių Sąjungos) 1) Grinius Kazys, gydytojas, 2) Bortkevičienė Felecija, re-

kadtorė, 3) Šlekys Vincas, valstietis, 4) Kriščiūnas Jonas, agronomas, 5) Matulevičius Jonas, valstietis, 6) Maknickas Jonas, valstietis, 7) Senkus Karolius, raštvedys, valsč. rašt., 8) Naujokas Jonas, apskr. Valdybos Narrys, 9) Papečkus Juozas, juristas, 10) Miglinas Jonas, kooperat. pirklys, 11) Zienius Stasys, karininkas, 12) Skirka Juozas, valstietis, 13) Abraitis Julius, gydytojas, 14) Bačkėvičius Pijus, valstietis, 15) Butrimas Simanas, valstietis, 16) Pridokas Antanas, valstietis mažžemias, 17) Rimka Albinas, redaktorius, 18) Vesputa Enrikas, valstietis, 19) Ruseckas Petras, karininkas, 20) Klimavičius Kazys, valstietis, 21) Ruškys Adolfas, valstietis, 22) Čiupkevičius Stasys, valstietis, 23) Gavėnas Jurgis, valstietis, 24) Kairiūnaitis Laurynas, valdininkas, 25) Klimas Adolfas, literatas, 26) Juknevičius Petras, valstietis, 27) Račkauskas Jonas, valstietis, 28) Kuras Antanas, valstietis.

2 Nr.

Socialistų Liaudininkų Demokratų Partijos.

1) Sleževičius Mykolas, advokata, 2) Nėkevičius Vladas, karininkas, 3) Zukas Konstantinas, karininkas, 4) Tuinyla Mykolas, kooperat. pirklys, 5) Kanauka Vincas, gydytojas, 6) Bacevičius Fėlikas, valstietis, 7) Ambraziejus Vincas, real. gim. mokytojas, 8) Staugaitis Jonas, gydytojas, 9) Daildė Juozas, apskrities vald. narys, 10) Bludžius Jonas, karininkas, 11) Nasvytis Mikas, gydytojas, 12) Bludžius Mikolas, valdininkas, 13) Makauskas Jonas, provizeris, 14) Liepinaitis Jonas, kareivis, 15) Sakalauskas Vincas, kareivis.

3 Nr.

Lietuvių Krikščionių Demokratų Partijos, Ukininkų Sąjungos, Katalikių Moterų Draugijos ir "Pavasarininkų".

1) Katilius Vincas, ukininkas, 2) Šalčius Pranas, darbininkas (siuvėjas), 3) Draugelis Elizietus, gydytojas, 4) Šmulkstys Antanas, kunigas, gim. mokytojas, 5) Stulginskis Aleksandras, agronomas, 6) Staugaitis Justinas, kunigas, 7) Staugaitis Antanas, valdininkas, 8) Vailokaitis Juozas, kunigas, 9) Tjunaitis Stasys, mokytojas, 10) Muraškaitė Ona, gimnaz. mokytoja, 11) Giniunas Jonas, darbininkas, 12) Banionis Andrius, vargoninkas, 13) Volodkevičius Juozas, ukininkas, 14) Seda Antanas, darbininkas, 15) Šmulkstys Vincas, kariškis, 16) Bagdonas Mikas, mokytojas, 17) Kardišauskas Andrius, mažžemis, 18) Marčiulionis Jurgis, ukininkas, 19) Greblunas Pranas, ukininkas, 20) Zubris Edvardas, ukininkas, 21) Stankevičius Jonas, valdininkas, 22) Dereškevičius Jonas, mokytojas, 23) Noreika Kazys, ukininkas, 24) Petravičius Andrius, darbininkas (siuvėjas), 25) Pacenka Petras, ukininkas, 26) Pranevičius Tomas, ukininkas, 27) Bičiūnas Vytautas, rašytojas. (Seka ant 5 pusl.).

A.L.T.S. Reikalai.

NAUJI NARIAI ĮSTOJO Į ALT. SANDARĄ.

Laikė pereitų trijų savaitių įstojo sekanti tautiečiai į ALTS. eiles:

Prie 5-tos kp., Baltimore, Md.: Juozas Žulius.

Prie 7-tos kp., So. Boston, Mass.:

Pius Ausevičius, Kazys Adomkevičius, Vincas Auda, Pranas Baltrušaitis, Petras Akunevičius, Vincas Galubickas, Petras Feravičius, Blad. Juodis, K. Petrakis, Jurgis Skiepinis, B. Rimkus, Jonas Pukevičius, Stasys Naudžiūnas, Bal. Naudžiūnas, Juozas Sinkevičius, Vincas Papeleigis, Kazys Ubonas, Petras Peldzius, Antanas Kalinauskas, Zigmas Paškevičius, Izidorius Kudnevičius, J. M. Peldzius.

Prie 9-tos kp., Cambridge Mass.: L. Černius.

Prie 11-tos kp., Waterbury, Conn.:

Antanas Aleksiejus, Antanas Antanavičius, Stasys Bakanas, Jurgis Basas, Antanas Drobnys, Juozas Jurgelaitis, Vincas Kalvelis, Adelė Krugeliūtė, Ona Masičiūtė, Adomas Paniškis, Vincas Pranckietis, Petras Pukys, Katrė Spudžiūtė, Stasys Valantinas.

Prie 12-tos kp., Lawrence, Mass.:

M. Akstinas, A. Alinskas, J. Barkauskas, M. F. Balevičius, Pranas Bauša, Kazys Dreinis, J. Eidukevičius, Dom. Grigaliūnas, J. Gudaitis, Feliksas Krencėvičius, J. Muliolis, Ignas Penkauskas, Kazys Paulauskas, P. Stravinskis, A. Tumasonis, K. Vidunas, S. Zapėnas.

Prie 14-tos kp., Frackville, Pa.:

Edvardas Šatas.

Prie 16-tos kp., Worcester, Mass.:

Juozas Balčiūnas, Kazys Budinavičius, Juozas Vitas, Antanas Žulkus.

Prie 17-tos kp., Grand Rapids, Mich.:

Antanas Dumčius, Antanas Maknevičia, Petras Sadauskas.

Prie 18-tos kp., Cleveland, Ohio.:

Povilas Kudelskas.

Prie 21-tos kp., Rochester, N. Y.:

Povilas Banelis.

Prie 24 kp., Montello, Mass.:

Pranas Bagužis.

Prie 25-tos kp., Chicago, Ill.:

Jonas Kazlauskas.

Prie 29 kp., Detroit, Mich.:

Stasys Pauliukas.

Prie 40-tos kp., W. Lynn, Mass.:

Juozas Alekna, Juozas Aptukas, Juozas Dimša, Veronika Ginkaitė, Andrius Kazlauskas, Vacl. Kazlauskas, Juozas Putrius, Karolina Subocienė.

Prie 50-tos kp., Canton, Mass.:

B. Vaitkus.

Prie 57-tos kp., Naugatuck, Conn.:

Jonas Domeika.

Prie 64-tos kp., Binghamton, N. Y.:

Jonas Bradžionis, Petras Juozapaitis, Ona Vaitekūnaitė.

Prie 67-tos kp., Amsterdam, N. Y.:

Juozas M. Mikėnas.

Prie 69-tos kp., Edwardsville, Pa.:

Juozas Brazauskas, Bened. Kurba, Juozas Budzeika, Jonas Kučinskis, Vlad. Petrakis, Antanas Rameikis, Pet. Rekus, Juozas Soraka, Juozas Strigauskas, Bal. Vaičiulis, Vincas Vaitkevičius, Antanas Ramonas, Vincas Marcinkevičius, Petras Juraška,

Juozas Savickas, Fel. Mickevičius.

M. J. Damijonaitis, ALTS. Sekretorius.

TRYS DIDELES KUOPOS LENKTYNIUOJA.

Iš paskelbtos "Sandaros" num. 16, kuopų narių stovio atskaitos matome, kad 7-ta kuopa, So. Bostone, turėjo 82 narius, dabar balandžio 23 d. šita kuopa jau turi 104 narius. Toj pačioj atskaitoj 11-ta kuopa, Waterbury, Conn. turėjo 68 narius, dabar ši kuopa turi 81 narį. Kita, 69-ta kuopa Edwardsville, ir Kingston, turėjo 60 narių, dabar jau ji turi 76 narius!

Tai yra labai darbščios kuopos, jei ir kitos kuopos taip ims lenktyniuoti gavime naujų narių, tai trumpu laiku sandariečių -kareivių skaičius žymiai padidės ir mūsų darbai bus našesni.

M. J. Damijonaitis.

ALTS. Centro Valdybos Suvažiavimas.

Nedėlioje, balandžio 18 d., 19-20 m. "Sandaros" raštinėje, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass., 10:30 v. ryto, ALTS. prezidentas P. J. Žuris atidarė posėdį, kuriame dalyvavo šie C. V. nariai: Prezidentas P. J. Žuris, vice. - prezidentas J. D. Sekys, sekretorius M. J. Damijonaitis, izdo globėjai J. Tuinila ir F. J. Žuris. Taipgi dalyvavo L. N. Fondo pirmininkas A. B. Strimaitis, "Sandaros" redaktorius Kastantas Norkus ir K. Pratapas.

1). Pirmiausia gerb. P. J. Žuris, apreiškė svarbą ir tikslus šia susirinkimo, po to paprašė gerb. A. B. Strimaitio paaiškinti L. N. Fondo stovį ir jo veikimą. Po apsvaistūmių tapo išnešta sekanti rezoliucija, kuri liko priimta vienbalsiai:

"Kandangi nuo vasario 15 d. š. m. Lietuvos Atstovybė paėmė iš savo rankas visą Lietuvos politikos darbą, —

Tat susirinkimas rimtai išdiskusavęs klausimą nutarė Lietuvos neprigulmybės Fondą paklikti grynų Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Partijos Fondu, kuris turi tėti aukų rinkimą ir stiprinti visais galimais budais Sandaros Partijos idėjas ir visomis pastangomis gelbėti Lietuvos liaudžiai kelties kuturiniai, politiniai ir materialiai. Tą darbą Sandaros Partija varo per savo spaudą, atstovus ir per tas Lietuvos darbo žmonių partijas, kurios kovoja už tokius pačius demokratinės Lietuvos idealus, kaip ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Partija. Tik tokiu budu galima įkūnyti Lietuvoje Sandaros ir jai artimų Lietuvos darbo žmonių partijų idealus."

Rimtai apkalbėjus Am. Liet. Taut. Tarybos poziciją ir veikimą priimta sekanti rezoliucija: "Kadangi Lietuvos Atstovybė paėmė iš savo rankas Lietuvos politikos darbą, —

Tat Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Partija, kurios nariai uoliai gelbsti Lietuvos Atstovybei jos valstybiniame darbe, visuomet gelbės Lietuvos Atstovybei visomis išgalėmis, o del didesnio darbo nuoseklumo ir ALTS. Partijos principų skleidimo pasekmingumo vienbalsiai nutarta, kad visi žmonės, gerbiantys ALTS. principus, savo veikimą koncentruotų Sandaroje, bet ne kitose partijose ar organizacijose. Visi Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Parti-

jos nariai iš Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos šiuomi atšaukiami."

2). Įnešta, paremta ir nutarta vienbalsiai, kad L. N. Fondas, daugiau atsaisko finansuoti A. L. T. Tarybą sulyg augščiaus išreikštos rezoliucijos.

3). Taipgi įnešta, paremta ir nutarta, atšaukti visus ALTS. narius iš ALTT. kurių didžiuma buvo iki šiol nuo ALTS. ir LNF. Centro Valdybos, sulyg musų charterio, aptarta, užgirta ir priimta 7-tu nariu ALTS. Centro Valdybon, gerb. A. B. Strimaitis, LN. Fondo pirmininkas.

4). Papildymui vienu nariu Centro Valdybos, sulyg musų charterio, aptarta, užgirta ir priimta 7-tu nariu ALTS. Centro Valdybon, gerb. A. B. Strimaitis, LN. Fondo pirmininkas.

5). Aptarta ir priimta išrinkti komisiją del sutvarkymo rezoliucijos — Amerikos lietuvių o-balsio, į Lietuvos Steigiamąjį Seimą. Komisijon išrinkti: K. Norkus, J. D. Sekys ir M. J. Damijonaitis. Po sutaisyto tinkamų rezoliucijų, blankos bus išsiuntinėtoms visoms ALTS. kuopoms ir kitiems, kurie tik sutinka su ALTS. principais ir programą.

6). Apkalbėta redaktoriaus K. Norkaus teisme esanti byla su klerikalais ir jo kelionė su prakalbomis del agitacijos ir išlygos. Viskas atrasta tvarkoje ir vienbalsiai sutikta darbas vartyti pirmyn visomis išgalėmis, kad K. Norkaus kelionė būtų pasekminga ir naudinga musų Partijos ir Lietuvos laisvės reikalams.

7). Išrinkta komisijon p. K. Pratapas prie administratoriaus ir: jei bus reikalas, pasiskirti kitus du narius iš vietinės ALTS. 7 kp., kurie turi užsiimti suradimu vietos del "Sandaros" spaustuvės ir redakcijos tuojaus perkelti spaustuvę naujon vieton.

Susirinkimą prezidentas uždarė lygiai 1-mą val. po pietų.

M. J. Damijonaitis,

ALTS. Sekret.

Iš A.L.T.S. Kuopų.

NEW YORK, N. Y.

Sandariečių Nutarimas Partijos Reikaluose.

Meldžiame įtarpinti į "Sandarą" sekantį sumanytą ALTS. 30 kuopos, New York, N. Y.:

Aatvykus Lietuvos Valstybės oficialei atstovybei ir paėmus savo žinion Lietuvos reikalų vedimą Suv. Valst., todėl tereikiant pilną pritarimą Lietuvos Valstybės kurėjų žygiams, Sandaros 30 kp. mano, jog laikas būtų likviduoti iki šiol veikusias Lietuvos tautinės politikos reikalais partijos komisijos.

Tuomi turėtų tuojaus pasirūpinti Sandaros Centro Valdyba, kaip augščiausias organas musų partijos.

Su pagarba,
Edward Zukauckas, sekr.

CHICAGO, ILL.

Rezoliucija Lietuvos Steigiamajam Seimui.

ALT. Sandaros 25-tos kuopa savo specialiame susirinkime laikytame balandžio 14, 1920 m., išnešė sekantį rezoliuciją:

Kadangi mes visi, kaip Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros nariai, pildome įstisai visą ALTS. programą; —

Kadangi ALT. Sandaros programą pilnai sutinka su Lietuvoje gyvuojančios Santaros programą; —

Kadangi šių abiejų Tautininkų - Demokratų srovės politinių organizacijų programai gali būti tvirtu pamatu Lietuvos Valstybės įstatymus ir, —

Kadangi Lietuvos Steigiamasis Seimas uždės Lietuvos Valstybei pamatus ir sudarys konstituciją; —

Todel mes augčiau minėtoms kuopoms nariai išreiškiame savo pageidavimą, kad Lietuvos Valstybės Konstitucija būtų paremta ant Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros ir Lietuvoje e-

sančios Santaros pletformų.

P a s t a b a : Iš savo pusės mes perstatome Lietuvos Steigiamajam Seimui sekančius musų pageidavimus; —

1. Kad bažnyčia būtų atskirta nuo valstybės.

2. Kad dvasiškiečiai (kunigai) neužimtų jokios valdiškos vietos.

3. Ir kad nuo visų klebonijų būtų atimta žemė ir perduota bežemiams arba mažžemiams.

Todel, tegul bus nutarta, kad kuopija šios rezoliucijos būtų pasiūsta Lietuvos misijai, esančiai Amerikoje del persiuntimo Lietuvos Steigiamajam Seimui, kuopija Lietuon Santarai ir kuopija ALT. Sandaros Centro Valdybai.

ALT. Sandaros 25-tos kuopos valdyba,

A. L. Lukas, pirm.,

J. F. Girkantas, rašt.

Balandžio 17, 1920, Chicago, Ill.

WATERBURY, CONN.

Iš Sandariečių Veikimo.

Paskutiniaisiais laikais ALT. Sandaros 11-ta kuopa pradėjo sparčiai bujoti narių skaitliumi. Apisireiškė nepaprastas veikimas, nes nėra to mėnesio, kad sandariečiai nesurengtų bent kelias pramogas. Štai balandžio 5 d., t. y. antrą dieną velykų surengė balių, arba šokių vakarą, ant kurio susirinko skaitlingas burs inteliģentiško vietos jaunimo. Buvo ir skrajojantis paštas, kur p-lė M. Vaičiulitė, gavusi daugiausia atviručių, laimėjo dovana — gražų auksinį žieduką.

Balandžio 11 diena tapo surengtos prakalbos inž. P. J. Žiuriui, kuris kalbėjo L. A. B-vės reikaluose. Žmonijū ne daug atsilankė, nes tą vakarą buvo net trejos prakalbos, vienok atsilankusieji likos pilnai užgaudinti, nes gerb. kalbėtojas nodugnai išaiškino L. A. B-vės siekius ir kokia svarba yra prie bendrovių prigulėti. Parduota keletas šerų Resorcino Chemiškos dirbtuvės. Tarp kitko užsiminė ir apie ALT. Sandarą išaiškindamas jos principus, ką susirinkusieji sutiko su gausiu delnų plėjimui. Prie vietinės ALT. Sandaros 11-tos kp. prisirašė 5 nauji nariai. Taipgi gauta keletas prenumeratų ir daugelis žadėjo prisirašyti prie Sandaros sekančiame kuopos susirinkime. Linkėtina visiems waterburiečiams, branginantiesiems laisvę ir demokratybę stoti į sandariečių eiles, nes Sandara, tai teisingiausiai veda lietuvių liaudį prie laisvos, neprigulmingos Lietuvos ir padaro ją tikrais Lietuvos pliečiais. Norintieji stoti į sandariečių eiles galite prisirašyti pas kiekvieną sandariečių arba ateiti į kuopos susirinkimus, kurie atsibuna kas 3-čias nedėldenis, svetainėje 883½ Bank St. metinė mokestis tik 2.40, už kuriuos nariai gauna organą "Sandarą" kas savaitė ir buna partijos nariu. Taigi valio visi į sandariečių eiles! Lai gyvuoja ALT. Sandara, kovotoja už tikrą Lietuvos laisvę! Lai gyvuoja laisva, neprigulminga Lietuva ir jos rėmėjai — sandariečiai!

Kp. Korespondentas.

LOWELL, MASS.

Sandariečių Domai.

ALT. Sandaros 49-ta kuopa laikys savo mėnesinį susirinkimą 2 d. gegužio m., 1920, 2 v. po pietų, po No. 84 Middlex St. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes yra daug svarbių dalykų apsvairstyti. Taipgi pageidaujama nauji nariai plėtimui musų partijos ir tėvynės - Lietuvos darbo. Kadangi ALT. Sandara daugiausia stovi už nepriklausomą Lietuvą, tai labai pageidaujama, kad visi kurie atjaučia tėvynės meilę prisidėtų prie tos prakilnios organizacijos.

S. J. Saulinas,

ALTS. 49 kp. rašt.

Sandara Berželis ir Klerikalai.

Labai gerai "Sandaros" redakcija padarė patalpindama p. J. Berželio iš "Darbininko" No. 39 "Žodį p. Alksniniui". P. J. Berželis mano rišinyje, 12 No. "Sandaros", mato "šmeižimą", "išniekinimą", "nešvarią priemonę", etc. Ištikrųjų, jeigu p. J. B. būtų išvadines melu tą rašinėlių tuomet supranta būtų reikėję aiškintis kad nemelavau. Gi kas - link nešvarumų, tai aš turiu tiek pasakyti, kad nešvarių darbų švariai perstatyti aš neesu mokinėsis. P. J. B. pageidauja, kad būtų buvę nurodyta trys butent svarbiausi dalykai mano rašinėlyje:

1 — prakilnumas principų del kurių buvo kviečiama visuomenė aukauti, (nors aš visuomenės nė kviečiau aukauti. V. A.)

2 — kad p. Norkus, "Sandaros" redaktorius nėra prasikaltes ir,

3 — kad butinai "Sandaros" mirtgičiai reikia apmokėti.

Taigi nors trumpai p. J. B. norus stengisiusi patenkinti.

1. ALT. Sandaros principuos yra, kad nuskriaustas per spaudą privalo gauti vietos pasiteisinti ir savo šlovę - garbę atitaisyti, nežiurint kas jis būtų: daktaras, kunigas ar paprastas darbininkas. Jis (nuskriaustasai) gali pasiūsti reikalavimą, pasiteisinimo arba pareikalavimo formoje. Kas reiškia spaudos, žodžio ir sąžinės laisvę, o ne taip elgties, kaip kad "Sandaros" redaktoriaus skundėjai pasielgė pasiremami ant seno, nudėveto, barbariško principo. Klerikaliskos pastangos suareštavo žmogų ir iki šiai dienai nepaaiškino kaltybės.

2. Kur Norkaus kaltybė ir kunigų šmeižimas? Kad musų klebonams sakykla yra daug patogesnė negu francuzams Verduno drutvietė, tai gal kiekvienas pasvarstęs pripažinti. Išvaizdinkime sau, kad ir J. Berželio minimą ku. B. Jis įsilipęs į tą drutvietę gali viernausiems sakyti, kad ta ir ta ir tt. organizacija yra negera, ši ar ana partija neteisinga.

Bet kunigas B. labai gerai žino, kad jis taip sakydamas meluoja, kad jis prasižengia prieš Kanorą, t. y. bažnyčios įstatymus, vienok jis tai daro del to, kad gerbdami tradiciją žmonės negali atsiliepti. Kas tada palieka daryti tam, kuris išklauses bažnyčioje kun. B. prakalbą apie politiką, partijas ir t. p. jaučiasi užgautu, mato daug neteisybės. Vienatinis išėjimas, tam kurs moka rašyti, parašyt į laikraštį, atitaisyti kunigo melą, gi tam kurs negal parašyti — turi suvyrť širdyje visos kunigo pasakos.

Žmonėms skaudžiausia, kuomet jų aukų likimas neaiškus.

Jeigu šiandien redaktoriai uždarytų skiltis savo laikraščiu tokiems žmonėms, argi mes juos tada vadintume demokratijos auklėtojais? Tad ir šiame atvejuje jeigu ir mato kaltu kas "Sandaros" redaktorių, tat tik taip žiurintieji, kaip ir p. J. Berželis.

Aš savo straipsnyje ne del to užstoju p. K. Norkų, kad aš jį esu matęs ar pažįstu, bet del to, kad tokius žmones visados reikės užstoti, kurie skelbs tiesą ir sakys teisybę atvirai. Sandariečiams reikia rupintis, kad ši byla ir teisme būtų musų laimėta.

J. Berželis klausia, ar ištikro, butinai tuojaus Sandaros mirtgičius reikia apmokėti? Ištikro juokinga. Juk sandariečiai neslepia, kad yra mirtgičius, na, ir sykį jis (mirtgičius) yra tat ir apmokėt reikia, o kas-link "tuojaus", aišku, kuo greičiaus, tuo geriaus. Gi užgiedot "lai ylsisi

ramybėj" nelaukite, nes tai bereikalingas laukimas.

Negalima praleisti neprisimintus nuosirdų patarymą p. J. Berželio nevertot "jokių nešvarių priemonių, kad ir prakilniausio tikslo atsiekimui". Reiskia ir p. J. B. pasako, kad sandariečių tikslas prakilnus. Tėmysime, kokias priemones ateityje vartos pagarsėję "švarumais" "Uosiai", "Berželiai" ir kiti to gojaus medeliai.

V. Alksninis.

New Haver, Conn.

L. Ž. Bankos Reikalai.

Kovo 8 d. Lietuvos Misijos name atsibuvo žemės Banko direktorių susirinkimas, kuriame dalyvavo iš Lietuvos Valdzios atstovai. Buvo įvairių pasiulykų kaip iš direktorių pusis, taip ir iš pusės Lietuvos dabar esančiųjų bankų, taip ir iš pusės Lietuvos Valdzios.

Tapo priimta Lietuvos valdzios propozicija, kad uždėti Lietuvoje žemės Banką. Įstatus to banko, specialiai valdzios komisijos išdirbtus, L. Ž. Banko direktoriai pavedė perstudijuoti Kun. Žiliui ir Kun. Petkui ir jie padarė protokolų rezultatus praneš direktoriams.

Sulig šitų įstatų L. Ž. Bankas yra kapitalizuojamas dešimčiu milijonų auksinų. Iš tų penkis milijonus ims Lietuvos valdzia, kitus penkis sudeda šėrininkai. Vyriausis banko vedėjas yra skiriamas valdzios.

L. Ž. Banko direktoriai nutarė, kad pilnai užsimokėjusiems šėrininkams būtų išskaityti už jų sudėtus pinigus procentai, kad tokiu budu nebutų skriaudus tiems, kurie pinigus yra pirmiau įmokėję. Procentų skaitysis tiek, kiek jų buvo gauta iš Guaranty Trust Co., N. Y., išskaičius kaštus ofiso. Jie nebus išmokami šėrininkams, tik bus priskaityti prie įmokėtos sumos, taip kaip iškeitus, į auksinus, tik kurie seniaus savo šėrus apsimokėjo gaus daugiau auksinų už tuos, kurie užsimokėjo vėliaus.

L. Ž. Banko direktoriai nutarė, kad Lietuvos žemės Banko surinktieji pinigai, kaip galima greičiau būtų iškeisti į auksinus (markes) ir sudėti direktorių vardu Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banke ir dalis Ukio Banke. Pinigų išmainymas paves-tas Kun. Žiliui ir Kun. Petkui.

Pildant šį nutarimą Kun. Žilius ir Kun. Petkus L. Ž. Banko pinigus, kurie buvo sudėti Guaranty Trust Co. doliariais jau išmainė ir pirkto L. Ž. Bankui 4,500,000 (keturis milijonus penkis šimtus tukstančių) auksinų. Rubliai ir markės dar nėra išmainyta, laukiama patogesnio laiko, kad gaus bent po dvi markes už rublį.

Tokiu budu nuo valdzios mums paskirtą sumą esame veik pilnai sudarę ir Lietuvos Valdziai įnešus savo šėrą, L. Ž. Bankas skatysis pilnai suorganizuotu. Busimasi Seimas nustatys žemės klausimą ir Bankas tuoj galės pradėti veikti.

Yra dar kiek-tiek šėrininkų, kurie prisirašė prie L. Ž. Banko, bet savo pilnas mokestis dar neįnešė. Šiuomi kviečiame juos paskutinį kartą įnešti kuogreičiausia savo pinigus, nes vėliau jau organizavimo darbas skaitysis užbaigtu ir prie jo nebebus galima sugrįžti. Gi kurie nebus pilnai užsimokėję tą sumą, kurią prisizadėjo, reikš kad jie nedalaikė savo prizadėjimo ir jie negalės gauti žemės Banko šėrų. Patartina pasiskubinti.

Žemės Banko Valdyba.

Lietuviu Seimas Vilniuje

Rašo Juozas Kačergius.

(Taša).
Ivairūs Kalbėtojai.

Po tam kalbėjo J. Ambraziejus, stambus ukininkas, Suvalkietis, buvęs mokytojas pradinės mokyklos. Jisai trumpai papasakojo apie didvyrius Lietuvos žemės, kurie visuomet narsiai kovojo už rubežius Lietuovs - tėvynės.

Toliaus ant estrados pasirodė Juozas Kačergius, dar ką tiktai parvykęs iš Olo-necko gubernijos, iš ištremimo. Jisai kalbėjo taipgi trumpai. Pirmiausia apipasa-kojo bėgi revoliucijos Suomijoje (Finlandijoje) ir Petrapiļėje, o potam ragino kovoti su ginklu rankoje už tiesas ir laisvę, o nemaldauti prieangiuose didžiunų.

Po Kačergiui kalbėjo Emilija Vileišienė, daktaro Antano Vileišio žmona, kuri apipasakojo apie dalyvavimą revoliucijoje Suomijos meterų. Sekė pertrauka pietams.

Po pietų daktaras Basanavičius pranešė apie atvažiavimą Jono Vanagaičio, delegato iš Prūsų Lietuvos, ir kurį, daktaras Basanavičius vardu viso seimo pasveikinęs, suteikė jam balsą.

Jonas Vanagaitis, dar jaunas energingas vyras, pirmiausia pasveikino delegatus "Lietuvių Seimo Vilniuje". Potam aiškioje kalboje piešė ištautinimą lietuvių įvairiais budais ir įvairiose įstaigose: mokyklose, kazarmėse, teismuose ir net bažnyčiose, kaip Mažoje taip lygiai ir Didžioje Lietuvoje. Apipasakojo vargingą stovį spaudos lietuvių kalboje. Taipgi nuosakiai ir gražiai nupasakojo apsileidimą Lietuvos kunigijos, kurie panaudoja savo materialiams reikalams ir savo luomo tikslams sakyklas bažnyčiose, ir kuri rupinasi palaikyti miniose tamsumą ir fanatizmą tarp Lietuvos liaudies savo gobštumui ir neprisotinimui. Jisai šitą piktą ragino išrauti iš Lietuvos žmonių tarpo su šaknimi kaip žilviti. "Žilvičiui reikia netiktai galus nupjauti, bet su šaknimi išrauti, idant daugiau nebeatzeltų". Po Vanagaičio kalbos sekė salėje didelės ovacijos ir delnų plojimas.

Po Jono Vanagaičio kalbos pasirodė ant estrados klerikalų partijos lyderis, kunigas Juozas Aleksandravičius, kuris turėjo apgynti poziciją klerikalų linkui mokyklų ir išblaškyti aukščiau padarytus užmetimus dvasiškiškai Lietuvoje. Bet toli gražu netaip stojosi, kap jezuitų kliko norėjo.

Kunigas Aleksandravičius atsidurė keblame padėjime. Jis meluoti, matomai, nenorėjo, o teisybę pasakyti — nesmagumas sau ir visai Lietuvos kunigijai. Kunigas Aleksandravičius nesiteisino, ir vien tiktai galėjo pasakyti vardu visų kunigų: "mea culpa" (mano kaltybė). Jisai viešai prisipažino, kad jie, kunigai, myli skaniai pavalgyti, palėbauti, ir kad kunigai žandarus ir pavieto viršininkus vaišina brangiais ir skaniais vynais ir kelia brangias puotas už žmonių pinigus ir taipgi už žmonių pinigus išsiperka nuo pabaudų. Jisai sakė: "Mes, teisybę, mokame dideles pabaudas, surinktais iš žmonių pinigais, nenorėdami paklipti kalėjiman. Mes taipgi daug išleidžiame žmonių pinigų puotoms ir pataikavimui svietiškiškai ir dvasiškiškai administracijai".

Galų - gale kungas Aleksandravičius užbaigė savo kalbą šiais žodžiais:

"Tai kągi mes darysime? kito išėjimo del mūsų nebėra."

Kunigas Civinskas priėjęs prie kunigo Laukaičio, ruščiu balsu tarė:

"Aš sakiau, kad jisai taip pasakys! Atsiprašė, nusizemino, prie kaltės prisipažino!"

Utarninke St. Kairys, narys prezidentumo, ant užbaigos sesijų patiekė nūbal-

savimui apkalbėtus klausimus, kuriuos seimo delegatai priėmė vienbalsiai

Sereda.
(22 Lapkričio, 1905 metų).

Lapkričio 22 diena, tai buvo neoficialė diena "Lietuvių Seimo Vilniuje".

Prezidiumas jau iš vakaro pasirupino pranešti delegatams, kad dėlėi daugelio svarbių neužbaigtų dalykų busime priversti tęsti seimo posėdžius seredoje. Prezidiumas prašė delegatus neišvažinėti namo, o buti sesijose ir be baimės laukti pabaigos Seimo. Mat kunigai ėmė leisti paskalas, buk seredoje seimas bus išvažintas su pagalba kazokų. Kunigams norėjosi pakrikdyti Seimas del jų nepasisekimo.

Seredoje, paprastu laiku kaip devynios iš ryto tapo atidarytas Seimas ir prasidėjo sesijos, kurios tęsėsi iki ketvirtai valandai po pietų.

Seredoje lyderiai nuo partijų nė vienas nekaltėjo. Pirmiausia gavo balsą delegatai, kurie buvo užsiregistravę iš vakaro.

POEZIJA.

Sūdrūs lapai temdo sodą.
Gėlės pina tylią godą.
Vėjas glosto gelsvą kelią —
Taip man širdį gelia!

Nebišgirsi lakštingėlės.
Vysta švelnios pirmos gėlės,
Tylią skundą tylios kelia...
Taip man širdį gelia!

Šnibžda piktas sausas vėjas:
"Tat pavasaris praėjęs!"
Sminga mintys — karštos viny:
"Gal jis paskutinis?"

Ei! geguži!.. Širdį skauda!..
Audžiu liudnas karčią raudą.
Sminga mintys — karštos viny:
"Gal jis paskutinis?"

Ilgesys, rustus slėgėjas,
Laiko sielą užkerėjęs.
Ten — tėvynė... Badas... Karas...
Liudna, Dieve geras!

Tat pavasaris praėjo,
O širdies nepalytėjo...
Sminga mintys — skaudžios viny:
"Gal jis paskutinis?"

M. Vaitkus.

("Veja".)

SOLIS OCCASUS.

Kada saulė nusiyrus per padangę,
Paskutinį liesą žingsnį švelniai žengia,
Iš apmatomos mėlynės;
Atstumoje, ten žaidriuose vakaruose,

Skaiščioms varsoms išdabintose dausose,
Rengias eiti ant nakvynės...
Auksą rubais parodingai išsipošus,
Lyg jaunoji eit ant šliubo susiruošus,

Dar ant slenksčio apsistoja;
Su apkaitusia šypsant tyro veido, —
It mergaitė pilnavidį rožies žiedą, —
Ji pasaulį nubučiuoja...
Ir su iškilme dievės, džiaugsminga, žvainga,
Ji pro vakaro duris visai išseina, —
Iš regėjimo išnyksta...
Tat nematomai sparnai lengvučio vėjo,
Saldžius atilsio sapnus gamtoj pasėja, —
Ir naktis tuojaus įvyksta...
Nadas Čepulis.

14-III-20.

Mūsų Ekonominio Judėjimo silpnosios Puses.

Vargu kas gali įsivaizdinti visą svarbumą šalies gyvenime geros ekonominės padėties. Juk tai yra tikrybė šalies pražydėjimas, kaip jos ekonominė padėtis atsiekia tobulumo. Ir kuomet šiandien mes girdime apie vargą iš Lietuvos, kuomet mums rašo apie miesto vargą, o kaimo turtingumą mums ateina vaizdas visgi dar toji gražu lig sutvarkyto ekonominio ukio. Bet ir mūsų norai negali buti galybėje įvykinti Lietuvos gyvenimo aplinkybėse. Mes turim žinot, jog ne susyk Rymas pastatytas, jog nesusk susitvėrė Suvienytos Valstijos pasiskelbė neprigulmingomis nuo Anglijos. Ekonominio gyvenimo susitvarkymui neužtenka norų, neužtenka gabumų, neužtenka prityrimo, bet reikia laiko. O laikas reikalingas ne tam kad įstatymus rašyti, bet tam, kad šalies gyvenimą privarius prie tam tikro laipsnio, kuriame vienokis ar kitokis ekonominis patvarkymas gali but atsakančiu. Tiesa, Lietuvoje valdžios pranešimai iš daruotės ir pašalimu keliu ateinašios žinios nusako, jog prityrusių žmonių šalies tvarkyme truksta ir kad esantieji daugiau įstatų skaitytojai negu tvarkytojai, daugiau teoretikai, negu praktikai, daugiau dabojašis šabloniškių įstatų negu vykdytojai dienos gyvenimo pareikalavimui. Ir tokiu budu experimentai (bandymai) yra daromi, kurių keliu, beabejo, prieš prie tvarkos ir tuomet ekonominis šalies klausimas daugiausia parupės. O šiandien į tai tiek kreipiama domė, kiek paliečia valstybės egzistavimo klausimą, t. y. rupinamasi daugiau mokesčių išrišimu, pinigams vardo parinkimu, jų nustatymu sulgy kurios šalies pinigų etc., etc. Tokie klausimai pribrendusios šalies žmonėms valdžioje esanties nekarvšintų galvos ilgai, bet Lietuvos politikieriams užima laiko ir daug protų ant jų dirba ir niekad nėra tikri, ar tai bus gerai padare.

Vienok ne tiek čionai norima kritikuot Lietuvos valdžios darbuotę kiek norima atkreipti dėmę į tai, jog ekonominis gyvenimas nėra lengva sutvarkyti ir jog tam reikalinga ne vien dideli protai, bet praktiški žmonės ir ekonomistai. Juristai, mes žinom, jog moka įstatus perstatyti ir sulgy jų valdyti, bet valdymas sulgy įstatų nelemia gero Reikalinga ekonomiško darbo, kuris organizuotų Lietuvoje pirkybę, pramonę, nurodytų kokiu budu iš ukės daugiau gauti įeigu, kaip exportą sutvarkyti, kaip importą sau naudingą padaryti, ką importuoti, o ką ne, kaip pinigų valiutą reguliuoti ir tt. ir tt. Vienok ir tai dirbti ne susyk yra galima, jog ir tam darbui sąlygų tinkamų reikalinga, visuomenės subrendusios, bet visgi dirbant nuo pažemės greičiau galima namas pastatyti ir busite tikras jog tokis namas pavyks pastatyti, negu nuo stogo statant ir drebant kas valanda, jog neištiktų katastrofa ir statytoją ir statytojus patsai darbas užgriutu. Labai daug panašiai iliustracijai pavyzdžių galima rasti ekonomijos istorijoje.

Vienok ir šalyje, kur prityrimas labai augstai dažnai imasi popierinės politikos. Šiandien pavyzdžiu ir ši šalis gali but. Tai atsitiko todėl, jog valdantiems priseina palipti kelias pėdas žemyn. O tai padaryti nelengva ir vargu kas bedarys, lig kopėčias, kuriomis užlipta, kas nors nepakrės ir viršunėje balansuojantį lipiką nenuvers žemyn visai arba neprivers nusileisti ir sugrįžti žemyn.

Šiandien Lietuvoje panaši tveriasi valdžia, nes partija, kuri

daro daugiausia įtakos į valdžią iš kurios yra kilęs ir pašai prezidentas, yra senu, dar rusų kadedetų, palaikų. Pažangos partijos idealogai, kaip prof. Valdemaras ir k. dar vis svajoja apie jų paminėtą konstitucijinę monarchiją. Mat nebegali atsidžiaugi konstitucijinės monarchijos pavyzdžio pasisekimu, t. y. Anglijos pasisekimais. Ir tai Lietuvoje, dusauja, butų gera susitvarkyti, butų gera turėti agrikuluristų tvirtą partiją, kuri ir valdytų šalį. Einama prie darbo ir tveriamą žemdirbių Sąjungą, kurią sudaro dvarininkai, stambūs ukininkai — agrarijai. Juk kas nežino, kad tai busianti Lietuvos buržuazija ir kuriai gal but lemta ilgą laiką Lietuvą valdyti. Čia tai tikisi dalis Lietuvos valdininkų ras savo mintims paramą ir sulgy to tvarkyti politiniai šalį ir ekonominę ukę pravesti sulgy tos partijos recepto. Bet juk ekonominis Lietuvos gyvenimas kit-ko reikalingas. Kad anas užmanymas pavyktų įkūnyti, tai kuniginė Lietuvos Taryba, nori grąžinti dvarininkams dvarus, kad jų turėtų kuodaugiausia Lietuvoje. Kunigaikščiui Valisčikovui majoratai tarta grąžinti ir Lietuvos valdžios organas, užsimerkdamas prieš norą Lietuvos žmonių, kad majoratai butų išdalinti kareiviams, užmiršdamas, jog buvo jau vieną kartą nutarta dvarus konfiskuoti vėl: kelia bilą išnauro ir naujų žmonių griebiasi, kad patenkinus nelaimingą kunigaikštį. Tuo mat rišama lyg ekonominis Lietuvos klausimas.

Kaip kas kita stovi Lietuvoje galima daug sužinoti iš spaudos, vienok čia man norisi dar vienas dalykas priminti, o butent, tai Amerikos lietuvių įnašas į Lietuvos bendrą gyvenimą. Ir tai bene svarbiausiu klausimu mums yra Lietuvos gelbėjimas.

Kas mums daryti, kas beveikti, tai paprastas paklausimas. Ir amerikiečius nemažas laukimas kankina — bene atsakys iš Lietuvos kas nors į tuos klausimus. Vienok lyg šiol nebeatsakė. Atvykus Misijsa vėl užsikasė darbe ir jį į dilginančius klausimus dar nesusėpėjo atsakyti. Siųstieji į Lietuvą pasiuntiniai nesupratė savo uždavinių sugryžo ir čia gyryšė daug, kaip su prezidentine važinėjo arba premiero motere arba pasakomis, vienok ne apie gyvenimą Lietuvių ir jokių tyrinėjimų užrašų neatsivežė. Koks šaly padėtis, kokios problemos socialinės, ekonominės etc. šiandien kankina šalį, kokis valdžios kursas pasiimta ir kur link jie lydi Lietuvos valstybės laivą iš jų nesusigraudysi. Tiesa dar jie ne vienas ir meškos patarnavimą padaro įvairius plektus leisdami ir nebaigtas frazes su ironija kapdami tose vietose, kur klausytojams sukėlė kažkiek bausių vaizdų ir tiesiog mintį veda Amerikos lietuvių į nedorų darbų virtinę. Kokis pasitarinavimas tokių paslų Lietuvai, kokis jų kelionės tikslas ir siuntėjų buvo, sunku įsivaizdinti. Vienok reikia čia priminti ir vieną gana vykusį Lietuvon nuvykiną g. R. Karužos, Lietuvos Atstatymo B-vės prezidento. Tiesa, jisai keliavo įstaigos siunčiamas, ne visuomenės aukomis, todėl jisai įstaigai išdavė ir atskaitą savo darbų ir darbo prižiūstas L. A. B-vėje negalėjo kolonijų aplankyti. Vienok L. A. B-vės prezidentas ne plektus parvežė, bet tikrus vaizdus Lietuvos, kaip ekonominės, ir socialinės padėties. Bet kaip mus spauda, taip ir visuomenės veikėjai nežiūrėjo jo pranešimuose tų vietų, kur kalbama apie Amerikos lietuvių užduotis link savo tėvynės ir kaip jas išpildyti.

Gerb. R. Karuža prieš tai sakė ir rašė ir dirbo, kad suorganizuoti Lietuvai gelbėti įstaigą, kuri ištikro galėtų ką nors rimtesnio padaryti. Organizavo L. A. B-vę, kurios uždavinis buvo, sukelti Amerikoje pinigų ir Lietuvoje atstatyti dirbtuves ir į Lietuvių rankas pramonę ir komerciją pavesti. Toliaus R. Karuža rašė, jog Lietuvai reikia dėti visos pastangos, kad kuomažiausiai importo leisti, o jeigu leisti, tai tik tokių dalykų įvežti, be kurių šalis negalėtų apseiti, nes importas iščiulpia iš valstybės auksą ir tuomet kursas pinigų ir abelai valiuta labai menkėja ir veda šalį prie bankruto. Anglija dabar tuo budu gelbisi, Vokietija to pasilaiko ir visos kitos šalys, to reikia Lietuvai. Bet, kad to prisilaikyti, tai reikalinga tuoj pačioje šalyje imtis gaminti visokių dalykų, kurie yra vartojami. Amerikos lietuviams, anot Karužos, esanti didžiausia poga patarnauti savo tėvynei tame darbe. Abelai mūsų visuomenė nebuvo perdaug užinteresuota tuom, o spauda dar mažiau. Partijos, asmeriški vaidai visur ėmė viršų. Pavydas naujas bendroves išskudė, pelno manija padarė tas bendroves Lietuvos žmonių išnaudojimo irankiu. Žydeliai, kai-kurie lietuvių, lenkų biznierių, kai-kurios bendroves pasiėmė siųsti į Lietuvą visokius bak sus arba siuntinius, kurių jokiū budu negalėjo užtikrinti, jog bus pristatyta. Ir lig šiol beveik niekas nėra gavę, o jeigu gaus, tai ką juose ras po tokios ilgos kelionės? Ar tos kompanijos, ar tie žmonės yra pasirengę atsakyti už tuos tavorus dabar prieš žmones? Bet kokią skriaudą Lietuvos šaliai padarė? Jeigu butų žmonės pasiuntę pinigus saviems, tai žuomi butų parėmę Lietuvos valstybę, o jeigu ūneis Lietuvon supelėjusių, supuvusių prekių ir net tokių, kurios Lietuvoje pigiau, negu čia, perkant geras, tai prie Lietuvos valstybės gerovės nei kiek neprisidės. Bet dar nemaža iškaščių tiems žmonėms padarys. Sakysim pakio, 25 doliarų vertės iš Šiauliu, o reikės važiuot į Liepoją gaut. Juk kelias brangiau apseis. O jeigu į Šiaulius negali pristatyti, tai kaip pristatys į Biržius, Vabalninkus ir kitas apielinkes, kurių geležinkeliai nepasiekia *).

Pinigai, kaip tuomet, dabar ypač yra lengva pristatyti ir tai parama užtikrinta kaip žmonėms, kurie pinigų gaus taip ir valstybei, kurioje tie pinigai galutinai sustos.

*) St. Mockus siuntė siuntinį į Šiaulius, o gavo laišką, jog siuntinys parėjęs į Liepoją ir ragina atsiimti. Tik siuntinio parvežimas kaštuoja keli šimtai markių. Kiti baksus gauna be daiktų, tik su paveikslais. Kas išima — turi atsakyti tie ką apsiima nusiųsti. Red.

Ir tik vienintelis budas buvo žmonėms gelbėti. Kuomet, dabar, Sus. Valst. pašta priima siuntinius į Lietuvą lig 22 sv. už svarą po 12c., kur galima daugia rizikuoti, vienok kol Lietuvoje paštas nėra sutvarkytas, tol nebus galima į visus kraštus Lietuvos prekes pristatyti. Vienok geriausia Lietuvos valstybei ir žmonėms, kad siųsti pinigų į Lietuvą, nes iš to kyla nauda Lietuvos valstybei.

Kitas budas gelbėjimo, tai tasai, kurį Lietuvos Atstatymo B-vė ir jos prezidentas R. Karuža yra pasiryžę vykinti. Jų tikslu štai kas yra:

1) Čia sudaryti kapitalą kuriai nors išdirbystės šakai ir Lietuvoje įsteigti dirbtuves, kurt gamintų Lietuvos žmonėms reikalingų daiktų pačioje Lietuvoje iš medegos esamos Lietuvoje ar-

(Seka ant 7-to pusl.)

The Lithuanian Weekly
"SANDARA"
 "THE LEAGUE"
 Published Every Thursday at South
 Boston, Mass.
 by the
 LITHUANIAN NATIONAL
 LEAGUE OF AMERICA,
 Editor
 KASTANTAS NORKUS.

Advertising rates on application.
 Address:
 "SANDARA"
 366 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Savaitinis laikraštis
SANDARA
 Leidžiamas kas Ketvergas
 AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS
 SANDAROS

Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.50
 " " Kanadoje ... \$2.75
 " " (Užsieniuose) .. \$3.00
 Pavienis numeris 5c.
 Prenumerata turi būti apmokama
 iš viršaus. Prenumeratos metas skai-
 tosi nuo dienos užrašymo.
 Pinigus geriausia siųsti Pašto Mo-
 ney Orderiu, adresuojant:

SANDARA
 366 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Prisinti Redakcijai rankraščiai
 turi būti su autoriaus parašu ir adre-
 su, mašinėle arba rašalu parašyti
 ant vienos popieriaus pusės. Pri-
 siunčiamus raštus Redakcija trumpina
 ir taiso pagal savo nuožūrą. Netin-
 kami spaudai smulkūs raštai—kores-
 pondencijos, eilės — autoriams išank-
 sto nereikalaujant jų grąžintimo, nei-
 kinama ir autoirams negrąžinama.

Entered as Second - Class Matter
 January 14, 1914, at the Post Office
 Boston, Massachusetts, under the Act
 of March 3, 1879.

Steigiamasai Seimas ir Atžagareiviai.

Iki šiam laikui mes turėjome
 progą žinoti tik apie ne-
 didelį skaičių žmonių, val-
 dančių Lietuvos valstybinį
 vairą. Bet nuo dabar jau
 ir plačioji Lietuvos visuo-
 menė pradeda imti aktyvi-
 kesnį dalyvumą Lietuvos
 valstybės reikaluose, išrink-
 dama savo atstovus į Stei-
 giamąjį Lietuvos Seimą.

Nors rinkimų rezultatai
 dar nėra žinomi, vienok mes
 jau gavome tuos Lietuvos
 valdžios oficiozo numerius,
 kur yra surašai Partijų, Sa-
 jungų ir grupių kandidatų,
 iš ko aiškiai galima matyti,
 kas dalyvauja Lietuvos valsty-
 binio gyvenimo tvėrime.
 "Kandidatai į Steigiamąjį
 Seimą" telpa šiame "Sandar-
 os" numeryje.

Mūsų klerikalai didžiuoja-
 si, kad krikščionys - demok-
 ratai ir jai panašios atžaga-
 reivių partijos Lietuvoje
 yra stipriausios. Klerika-
 lai tikisi netik rinkimuose
 daugiausia saviškių išrinkti,
 bet ir Lietuvą užvaldyti.
 Bet taip nebus.

Leisdami daugybes pinigų
 savo agitacijai, panaudoda-
 mi bažnyčias ir net nekurias
 dabartines valdžios įstaigas
 savo partijos interesams,
 Lietuvos klerikalai gal daug
 sau prielankių asmenų iš-
 rinks į Seimą, bet kuomet
 liaudis praregės ir išeis vie-
 šumon nedoros klerikalų
 priemonės, vartojamos laike
 rinkimų, tuomet jų šalinin-
 kų skaičius sumažės.

Atžagareiviai save rami-
 na visokiomis svajonėmis.
 Tulas Roman (nežinia keno
 agentas) iš Kopenhago
 siuntinėja Amerikos lietuvių

klerikalams kablegramas,
 kuriose praneša tokias nau-
 jienas apie bolševikus, len-
 kus, lietuvius, kurios mūsų
 spaudoje jau be specialių
 kablegramų buvo praneštos.
 Tas agentas kitoj kablegra-
 moj sumini, kad Kauno ir
 Panevėžio distriktuose dau-
 giausia išrinkta kr. - dem.
 Mes greit gausime ir pas-
 kelbsime "Sandaroje" visas
 rinkimų pasekmes. Tuomet
 tamsybės apaštalu - klerika-
 lų džiaugsmas žus.

Demokratinės Tautos
 Laisvės Santaros, Valstiečių
 Sąjungos ir socialistinių
 partijų išstatyti kandidatai
 yra tikamiausi Lietuvos ne-
 prigulmybės ir darbo žmo-
 nių reikalams gynti. Gi at-
 žagareivių kandidatai susi-
 deda iš analfabetų, kunigų
 ir humbugierių. Net pas-
 kilbusis homeopatas ar os-
 teopatas kr. - dem. kandida-
 tų suraše pažymėtas kaipo
 "Dr. Julius Bielskis, gydyto-
 jas, Amerikos lietuvių įga-
 liotinis". Juk tai yra ypating-
 gos rušies ignorantas. Jo
 "dorą" visi žino. "Runijo"
 žmogelis į atstovus, bet... nė
 rinkimų nesulaukęs vėl atsi-
 durė Amerikoje tarp savo į-
 galiotojų, (žinoma, ne tarp
 darbo žmonių).

Paskilbęs lietuvių reikalų
 išdavytėmis Kaupas (mums
 nežinoma kokios šalies pi-
 lietis jis yra), taipgi "runi-
 ja" į atstovus nuo "Ukinin-
 kų Sąjungos" ir surašuose
 žymimas kaipo "Julius Kau-
 nas, socialogas, Am. lietuvių
 įgaliotinis".

Vyriausia Rinkimų Komis-
 sija, kurios pirmininku yra
 santarietis adv. P. Leonas,
 turės daug darbo, kol suval-
 dys įvairius samozvancus,
 žuvaujančius drumstame
 vandenyje. O kuomet tas
 vanduo bus tyras, tuomet
 klerikalizmo apaštalai ir
 Lietuvos darbo žmonių prie-
 šai netik Steigiamajame Sei-
 me, bet visoj Lietuvoje ne-
 turės vietos.

Lenkų "Katalikiškumas"

Nė vienos šalies kariuo-
 menėj kareiviai nėra verčia-
 mi tiek daug melstis, kaip
 kad lenkų kariuomenėje, mat
 Lenkija yra skaitoma kata-
 likiškiausia šalis pasaulyje.
 Užtat prišerta poteriais len-
 kų kariuomenė parodo dau-
 giausia žiaurumo. Lenkai
 mano, kad tik jiems priklaus-
 so dangaus karalystė ir sak-
 ramentai, o kitų tautų žmo-
 nės tas galima tik tuomet,
 jeigu lenkai daleis...

Ypač lietuvius lenkai pri-
 pratę vadinti pagonais. Len-
 kų ponai tvirtina buk Die-
 vas nesuprantas lietuvių
 kalbos ir tam panašių kvailys-
 čių pripasakoja. Išiver-
 žę į Lietuvą lenkiški razbai-
 ninkai prisistatę lenkiškų
 kryžių, sugrąžino ponams
 dvarus, o lietuvius pavertę
 savo vergais. Net mirštan-
 tiems Lietuvos seneliams
 lenkai nedaleidžia priimti
 švenčiausį Sakramentą.

Kauno "Darbe" skaitome,

kad Punkse lenkai grąžino
 kunigą važiuojantį su šven-
 čiausiu Sakramentu pas li-
 gonį. Sekmadienį (8-III)
 lenkų karininkas karo vald-
 žios vardu pranešė, kad ku-
 nigams uždrausta važiuoti
 pas ligonius.

Apžvalga.

Lopattos Paskyrimas.

Lietuvos politiškoje žinio-
 se Kauno "Darbe" (No. 19)
 skaitome:

Jonas Lopatta advoka-
 tas iš Wilkes Barre, Pa., už-
 klaustas, ar jis sutinka būti
 Lietuvos generaliu konsuliu
 New Yorke, pranešė telegra-
 ma, kad jis sutinkas.

Nori Pagreitinti Išvažiavi- mą.

Balandžio 9, 1920, "San-
 daros" redaktorius K. Nor-
 kus gavo sekantį laišką iš
 Šalies Departamento:

"Department of State
 Washington

April 8, 1920.

Mr. Kastus Norkus,
 366 West Broadway,
 South Boston, Massachusetts.
 Sir:

Information has been recei-
 ved by the Department that
 you desire permission to de-
 part from the United States
 for Lithuania.

There are enclosed here-
 with duplicate affidavits of
 identity and nationality, in
 lieu of a passport, which
 should be executed by you
 complete and submitted to the
 immigrant inspector in Bos-
 ton, before whom you will file
 duplicate applications on form
 C(1), which papers will be
 submitted to the Department
 for approval.

It will, also, be necessary for
 you to obtain a certificate of
 compliance with income tax
 law, application for which may
 be made to the collector of in-
 ternal revenue of the district
 in which you reside.

You will be required, for en-
 try into foreign countries, to
 obtain the visas of the consu-
 lar representatives in the U-
 nited States of the countries
 which you expect to enter.

I am, Sir,

Your obedient servant,
 Edwin S. Puller,

Chief, Foreign Permit Office,
 Division of Passport Control.
 Įdomu, kas taip rupestin-
 gai informuoja Šalies De-
 partamentą, buk K. Norkus
 nori deportuoties iš Suv.
 Valstijų Lietuvon. Kol kas
 Norkus niekur del leidimo
 išvažiuoti nesikreipė ir nie-
 ko neprašė kreipties. Tulas
 laikas tam atgal klerikalų
 spaudoje matėsi neiškųs
 spėjimai. Matomai, Juliu
 Kaupui išvažiavus, šnipų dar
 pasiliko.

"Sugavimas."

"Naujienos" cituoja "Vie-
 nybės Lietuvinkų" para-
 šymą, kaip ALTS. Apšvie-
 tos Komisija priėmė "San-
 daros" redaktoriaus K. Nor-
 kaus rezignaciją ir persis-
 pausdinę "V. L." filozofijos
 perlus ant jų remiasi, kaip
 ant akmeninės uolos ir ste-
 bisi, kaip K. Norkus rezig-
 navęs gali redaguot "Sandar-
 ą", etc. O kad perspausdi-
 namas iš "V.L." dalykas bu-

tų stipresnis, "Naujienų" re-
 daktorius uždeda "džentel-
 monišką" antgalvį — "Su-
 gavo bemeluojant".

"N." red. p. P. Grigaitis
 pats neseniai buvo įteikęs re-
 zignaciją ir pasitraukęs nuo
 "Nauj." redagavimo, bet
 paskiaus sugrįžo ir vėl re-
 davoja. O "Sandaros" red.
 buvo įteikęs rezignaciją, bet
 ALTS. Partijos sekretorius
 prašė nepasitraukt, kol bus
 surastas tinkamas redakto-
 rius. Savo atsakyme "Vie-
 nybei L." "Sandaros" 16-me
 numeryje mes šį dalyką pa-
 aiškinome ir nurodėme ko
 verti "V. L." rašymai, vie-
 nok "Naujienos", matomai,
 labai pamėgę Grandstryčio
 "argumentus", kad juos taip
 lengvai priima, puošia.

"Naujienų" redaktoriaus
 semia žinias iš neva tautiš-
 ko Grandstryčio laikraščio.
 Bet juk ant to paties Grand-
 stryčio yra ir neva socialisti-
 škas dienraštis "Laisvė", ir
 jeigu mes vartotume "Nau-
 jienų" redaktoriaus taktiką,
 tat p. P. Grigaitis būtų su-
 gautas netik bemeluojant,
 bet ir darbininkų reikalus
 beidavinėjant, kapitalis-
 tams bernaujant, pusiau idi-
 otiškus straipsnius apie Ru-
 sijos darbo armiją rašant,
 iš proto išsikraustant ir t. p.

Neimdami medegos iš
 Grandstryčio "Laisvės, bet
 tik pažvelgę į bile kurį ne-
 šiojantį socialistinį obalsį
 laikraštį rasime daug pasa-
 kyta apie "melagių gaudy-
 toją". Pav. "Moterų Balse"
 sekanciai rašoma apie pasi-
 kėsiniimą ant Namų Fondo
 pinigų:

"Smalavirų vadas, Grigas,
 padarė "tripą" (maršrutą) po
 rytinių valstijų lietuvių kolo-
 nijas. Jis tikėjos, kad Char-
 les Herman - Purvis gavęs na-
 mo Fondo pinigus apmokės
 jam po \$15 už dieną ir Pull-
 man'o lėšas. Bet kada sužino-
 jo, kad Charles vietoj pinigų
 gavo strigį per nosį ir storą
 nuo Hillquit - Levine'o bilą, tai
 greit viena Grigo "sąjungos"
 kuopa padarė įnešimą pakelti
 "sąjungos" mokesčius iki 50
 centų. Už kiek laiko reikės da-
 kelti mokesčius, juk Charles'o
 kelionė į Chicago da neapmo-
 kėta, lygiai kaip neapmokėtos
 ir Bostono rožančių ir škaplie-
 rių pardavinėtojaus redakto-
 rio. Tos visos bilos laukė Na-
 mo Fondo pinigų."

Ne "Laisvė", bet A. C. W.
 of A. rubsiuvių unijos orga-
 nas "Darbas", kurį pirmiaus
 redagavo p. Kleofas Jurge-
 lionis, o dabar p. A. Bimba,
 taipgi neva socialistinis lai-
 kraštis, apie buvusius savo
 idejos draugus rašo:

"Kas geriau žino, kas buti-
 na Lietuvos darbininkams, ar
 Lietuvos darbininkai ar p.
 Grigaitis, sėdėdamas už kelių
 tukstančių mylių ir pasidareš
 kontraktą su "Naujienų" Ben-
 drove, kad pastaroji negalėtų
 jį išmesti laukan už purvini-
 mą darbininkų reikalų?"

"Gana jums, biznieriai iš
 "N." ir "Keleivio", mulkinti
 darbininkus."

Taigi vadovaujanties "N-
 ū" redaktoriaus taktike
 — imant medegą apie jį iš-
 neva socialistinės spaudos
 — "N-ŋ" redaktoriaus bu-
 tų galima perstatyti daug

baisniu žmogumi, negu "N-
 nos" perstato "Sandaros"
 redaktorių, imdamos mede-
 gą iš neva tautiškos "V. L."

Lietuvoje Sugautas Orlaivis.

Kauno "Darbe" skaitome:
 "Kaune kovo 10 d., 3 val.
 po pietų nusileidęs ties 9-ju
 Kauno fortu svėtimas aeropla-
 nas. Jis lėkė iš Smolensko.
 Aeroplano skrido 4 žmonės (3
 vyrai ir 1 moteris). Vienas jų,
 Platen'as, yra įgaliotas Rusų
 prekybos atstovas, turintis
 Lenino ir Krasino mandatus
 prekiauti su visais kraštais.
 Lakstytuvo šoferiai vokiečiai.
 Pas skridusius rasta 300.000
 markių pinigų (rusų rubliais
 ir anglų svarais sterlingais).
 Eina tardymas. Lakstytuvas
 nuvežtas į Kauną graža".

Buvo laikai, kuomet rusai
 darė su lietuviams ką tik no-
 rėjo, bet dabar lietuviams sa-
 vo tėvynėje apsidirba su vi-
 sais "vandraininkais", ne-
 žiurint ar žemės, ar jurių,
 ar oro keliu jie Lietuvon, ne-
 siklausę Lietuvos žmonių, at-
 vyksta.

Didžiosios ir Mažosios Lie- tuvos Susijungimas.

Kovo 20 d. Kaune, Rotu-
 žės salėje, buvo iškilmingas
 Valstybės Tarybos posėdis.
 Buvo 1) Mažosios Lietuvos
 atstovų kooptavimas (4
 ats.), 2) skaitymas Prūsų
 Lietuvių Tautos Tarybos ak-
 to šių metų vasario 21 d., 3)
 valstybės prezidento kalba,
 4) Mažosios Lietuvos atsto-
 vų, įėjusios į Valstybės
 Tarybą, deklaracija, 5) Val-
 stybės Tarybos pirmininko
 kalba, 6) atskirų M. Lietuvos
 atstovų kalbos ir 7) ministe-
 rų pirmininko kalba. Ma-
 žosios Lietuvos atstovų kal-
 bėje p. p. Jankus ir Lekšas.

Lietuvių - Latvių Varžy- tinės.

Rinkimuose į Palangos
 miesto valdybą Latvių oku-
 pacija darė represijų į lietu-
 vius ir, neprileisdami jų į
 rinkimus, visaip stengė-
 si sudaryti Latvių daugumą.
 Latvių organai verčia lietu-
 vius varu prisimti Latvių
 pilietybę, o kurie neprisiima,
 tiems graso išvarysą iš jų
 seniai gyvenamų vietų.

Siuntiniai Išvogti.

Liet. konsul. Liepojuj pran-
 ešė užsienio Reik. Ministe-
 rijai apie Raudonojo Kry-
 žiaus ir Šelpimo Bendrovės
 prekių išvogimą Liepojuj.
 Prekės buvę išvogtos kraujant
 jas į laivą ir iškraujant
 iš jo, taip pat ir muitinėse,
 kadangi prekės neina tiesiai
 iš Amerikos į Liepojų, bet ei-
 ną tranzitu pro Kopenhagą.
 Del to nėsą galima pradėti
 vogimo tyrinėjimą.

Lenkų Žiaurumas.

Lenkai Vištyčio rajone
 mobilizuoja 19-kos, 20 ir 21
 metų vyrus, vietos lietuvius.
 Mobilizuojamųjų dauguma
 bėga į mūsų pusę. Lenkai
 imasi prieš bėgančius nuo
 mobilizacijos žiaurių prie-
 monių, butent atima pabėgė-
 lių tėvams gyvulius ir šiaip
 jau inventorį.

("L. U.")

Lietuvos Laisvės Paskola.

I. Bonai Jau Atspausdinti.

Lietuvos Laisvės Paskolos bo-
 nai jau atspausdinti. Bonai at-
 spausdinti yra trijų rušių ant 50
 doliarų, 100 doliarų ir 500 do-
 liarų, iš viso ant sumos penki
 milijonai doliarų. Bonai turi po
 keturiolika kuponų sulyg kurių
 bus išmokamas nuosimtis. Už
 paskutinius penkioliktus metus
 nuosimtis bus apmokamas drau-
 ge su apmokėjimu pačios sumos.
 Procentas už bonus skaitomas
 nuo liepos 1 dienos šių 1920 me-
 tų, o patsai apmokėjimas pasko-
 los turės įvykti liepos 1 dieną
 1935 m.

Tuo tarpu yra daroma šių bo-
 nų numeracija ir nuo gegužio 1
 dienos bus pradėta išdavinti
 visiems, kurie norės paimti pas-
 kos boną ir visiems, kurie jau
 yra pilnai užmokėję už bonus.

II. Sukruskite Visų Stočių Komitetai.

Iki šiol visas prirengiamas
 bonų pardavimui darbas yra at-
 liktas. Suorganizuota apie 180
 stočių, apvažiuotos visos svar-
 biausios didesnės lietuvių kolo-
 nijos Misijos narių. Dabar ate-
 ina darbas pirkti ir išdalinti bo-
 nai visiems, kurie nori prie pas-
 kos prisidėti.

Lietuvos Misijos nariai norėtų
 patįs atsilankyti į didesnes kolo-
 nijas ir išdalinti ant vietos bon-
 us visiems, kurie yra pilnai už
 juos užsimokėję arba dar pa-
 norės pirkti. Kur negalės patįs
 atsilankyti, bus siunčiami
 Lietuvos Misijos įgaliotiniai arba
 kai-kur tas darbas bus paveda-
 mas patiems stočių komitetams.
 Visam šiam darbu pasilieka lai-
 ko vos tik du mėnesiai, nes iki
 liepos 1 dienos, š. m. visos pas-
 kos darbas norima pilnai už-
 baigti. Kas užsimokėjęs už
 boną tik dalį pinigų, kviečiamas
 yra iki liepos 1 dienos užsimokė-
 ti pilnai, idant iki šio laiko būtų
 pilnai žinoma, kiek iš viso kokia
 stotis yra paskolos išpirkusi.

Siuomi užkvičiame visas vie-
 tos organizacijas padidinti savo
 agitacijos darbą, idant kiekvien-
 nas galėtų išpirkti bonų ant pir-
 miaus jau paskirtos sumos ir
 kad paskola visų penkių milijo-
 nų galėtų pilnai pasisekti. Tai-
 gi sukrukite visi prie darbo.

III. Atsikreipimas Prie Visų At- silikėlių nuo Paskolos.

Amerikoje yra daug lietuvių,
 kurie iki šiol nenorėjo dėties prie
 paskolos, tardami, jog jie nenori
 su ta paskola paremti dabar e-
 samos Laikinos Lietuvos Vyriausy-
 ybės.

Šiandien būtų jau laikas ir
 tiems visiems atsilikėliams akty-
 viai dėties prie paskolos. Rin-
 kimai į Steigiamąjį Seimą jau
 praėjo, greitu laiku susirinks
 patsai Seimas, kursai nustatys ir
 nuolatinę jau Valdžią Lietuvoje.
 Surinkti Amerikoje paskolos bu-
 du pinigai turės patekti ne kam
 kitam, bet tai nuolatinei Lietu-
 vos Valdžiai. Todėl nebėgalai
 jokio išsikalbėjimo, kad tos pas-
 kos negalima remti. Tik Lie-
 tuvos priešai tegali niekinti ir
 atkalbinėti nuo tos paskolos. Kas
 prie jos nesideda tas nėra Lietu-
 vos draugu, bet priešu. Atsi-
 minkite apie tat, kad nepasiliki-
 ti užpakalyje visos Lietuvos res-
 publikos tvėrimo darbu, ir kad
 tas vardas — "Lietuvos Priešų"
 nebutų prie visų jūsų, kurie at-
 siliko, segamas. Todėl tverkite
 savo stotis, kad ir partijines, pas-
 kos užpirkimui.

Lietuvos Misijos
 Informacijų Biuras.

SAN RAMEO KON- FERENCIJA.

Talkininkų taikos konfe-
 rencija Italijos mieste San
 Rameo tęsiasi. Francijos
 premjeras Millerand išreiškė
 sutikimą tarties su Vo-
 kietijos delegacija.

KANDIDATAI Į STEIGIAMĄ LIETUVOS SEIMĄ.

(Taša nuo 1 pusl.)

4 Nr.

Lenkų Centralio Rinkimų Komiteto.

1) Šabunevič Edvard, žemdirbys, 2) Charmanski Herik, juristas, 3) Przemieniecki Leon, gimn. direktorius, 4) Silvanovič Jozef, namų savininkas, 5) Kalchhof Emil, žemdirbys, 6) Zinkevič Kajetan, murininkas, 7) Zlotnicki Martyn, namų savininkas.

5 Nr.

Ekonominės bei Politinės Lietuvos Žemdirbių Sąjungos.

1) Varkala Kazys, ukinkas, 2) Noreika Liudas, juristas, 3) Kriaučiūnas Vladas, agronomas, 4) Natkevičius Juozas, ukinkas, 5) žilinskis Aleksandras - Kazys, juristas, 6) Janavičius Simas, gydytojas, 7) Mironas Vladas, kunigas, 8) Bielskis Vincas, ukinkas, 9) Matulaitis Andrius, ukinkas, 10) Kavaliauskas Jurgis, ukinkas, 11) Žemaitis Juozas, ukinkas, 12) Vincas Vincas, ukinkas, 13) Krosnickas Petras, ukinkas, 14) Lapėnas Jonas (Jurgio) kopektorius, 15) Kazlauskas Juozas, ukinkas, 16) Baltrušaitis Petras, ukinkas, 17) Vaitkevičius Jonas, ukinkas, 18) Cipliauskas Mikolas, ukinkas, 19) Šaukevičius Jonas, ukinkas, 20) Radziukynas Vincas, ukinkas, 21) Juozupaitis Vincas, ukinkas, 22) Gustaitis Vladas, ukinkas, 24) Milius Bronius, ukinkas, 25) Kalėda Leonas, ukinkas, 26) Slavėnas Jurgis, ukinkas.

6 Nr.

Santaros.

1) Lecnas Petras, pris. advokatas, 2) Naruševičius - Noras, inžinierius, 3) Skiptis Rapolas, juristas, 4) Petkevičius Tadas, juristas, 5) Bagdonavičius-Bagdonas, Juozas, gydytojas, 6) Putvinskas Vladas, ukinkas, 7) Klimas Sergijus, agronomas, 8) Zubrickas Justinas, juristas, 9) Mašiotas Pranas, vice - ministras, 10) Dailidė Bronius, gimn. mokytojas, 11) Baltrušaitis Jonas, priekybininkas, 12) Mašiotas Jonas, inžinierius, 13) Damijonaitis Feliksas, elektrotechnikas, 14) Brundza Jonas, gydytojas, 15) Sidzikauskienė Regina, banko tarnautoja, 16) Gustaitytė Antanina, gimn. mokytoja, 17) Sruoga Balys, rašytojas, 18) Žukauskas - Vienuolis Antanas, rašytojas, 19) Voiciekauskis Jurgis, agronomas, 20) Leonas Silvestras, karininkas, 21) Jaruševičius Jonas, savivald. direkt., 22) Šalčius Matas, mokytojas, 23) Sruoga Adolfas, inžinierius, 24) Kanelelis Justinas, veterinaras, 25) Mačiūnas Juozas, daktaras, 26) Alekna Jurgis, daktaras.

7 Nr.

Žydų Liaudies Sąjungos.

1) Rozenbaum šimšon, pris. advokatas, 2) Popel Abram, Rabinas, 3) Rachmilevič Nachmen, daktaras, vice minister., 4) Wolf Mšulam, daktaras, 5) Fridman Naftoli, pris. advokatas, 6) Margolin Joisef, litogr. savininkas, 7) Freid Isak, daktaras.

8 Nr.

Bepartyvių Grupės.

1) Čiurlionis Stasys, inžinierius, 2) Vaillonis Liudas, aukšt. kursų mokytojas, 3) Bagdonas Vladas, gydytojas, 4) Brundza Juozas, gydytojas, 5) Maikauskas Petras, ekonomininkas, 6) Šimoliūnas Jonas, inžinierius, 7) Šliupas Rokas, gydytojas, 8) Žmuidzinavičius Antanas, dailininkas, 9) Žukauskas Jurgis, notaras, 10) Gustaitis Motiejus, ukinkas, 11) Kabašiūnas Adomas, ukinkas, 12) Blekaitis Juozas, ukinkas.

9 Nr.

(Lietuvos Darbo Federacijos).

1) Valaitis Jonas, 27 m. prakt. kooperatininkas, Vilkaiviškis, 2) Radzevičius Petras, 26 m., visuomenės darbuotojas, Kaunas Lai-

svės Alėja Nr. 76, 3) Bulionis Antanas, 39 m. darbininkas, Kaunas, Šančiai, 4) Beržinskas Viktoras, 46 m. darbininkas, Kaunas Ožėškienės g. Nr. 25, 5) Starkus Zigmantas, 27 m. visuomenės darbuotojas, Kaunas, Viesoji Aikštė, 6) Matulaitis Antanas 24 m. kariškis generalinis štabas, 7) Povilaitis Pranas, 43 m., žemdirbys, Aleksotas, 8) Brokas Liudvikas, 40 m. amatninkas, Alvitus, Vilkaiviškio apskr., 9) Stulgaitis Juozas, 36 m. amatninkas, Šakiai, 10) Meilutis Matas, 42 m. darbininkas, Rumsiškė, 11) Borkertas Juozas, 38 m. kumetis, Vilkaiviškis, Simaneliškio dvaras, 12) Starkevičiūtė Ona, 24 m. mokytoja, Pažasiai, Kauno apskr., 13) Jurkunas Jonas, 36 m. mokytojas, Kaišiadoryse, 14) Benekaraitis Juozas, 30 m. darbininkas, Naumiestis, Šakių apskr., 15) Muškotas Aleksandras, 38 m. darbininkas, Aleksotas, 16) Tamošius Jurgis, 48 m. maluninkas, Aleksotas, 17) Jakštas Antanas, 32 m. darbininkas, Raudondvaris, Kauno apskr., 18) Simanauskas Antanas, 33 m. darbininkas, Vilkaiviškis, Pustapėdžiai, 19) Lenkas Lenkaitis Juozas, 30 m. darbininkas, Vilkaiviškis, 20) Jurksaitis Vincas, 34 m., kumetis, Ploščiai, Šakių apskr.

10 Nr.

(Bepartinių Kuopos, Vilkaiviškio Apskritis).

1) Jonas Prapolenis, 31 m., gimnazijos mokytojas, K. Daugelaičio k., Kybartų valsč., Vilkaiviškio apskr., 2) Jonas Šimoliūnas, 40 m., inžinierius, Kaunas, 3) Simas Ponganis, 32 m., žemės ūkio valdininkas, Vilkaiviškis, 4) Kazys Podolskis, 39 m., apskrities valdybos pirmininkas, ukinkas, Keturvalakių kaimo ir valsč., 5) Vladas Navickas, 29 m., burmistras, Virbalis, 6) Česlovas Budrevičius, 31 m., aptiekorius, Kybartai, 7) Antanas Blazaitis, 30 m., mokytojas, Virbalis, 8) Antanas Marcinkevičius, 39 m., teismo tardytojas, Vilkaiviškis.

Nr. 11.

(Lietuvos Socialistų Liaudininkų Demokratų Partijos).

1) Sleževičius Mykolas, 34 m., advokatas, Kaunas, Laisvės Alėja, Nr. 49, 2) Natkevičius Vladas, 27 m., karininkas, Ryga, Lietuvos atstovybė, 3) Genevičius Kazys, 38 m., darbininkas, Vilkaiviškio miest., 4) Radzevičius Pranas, 32 m., bugalteris, Kaunas, Duonelaičio g. Nr. 35, 5) Klimas Adolfas, 30 m., literatas, Kaunas, Keistučio g. Nr. 12, b. 10, 6) Škirpa Kazys, 26 m., kariškis, veik armija, 5 pėst. pulk., 7) Grigaitis Albinas, 29 m., karo gydytojas, Kaunas, Karo ligoninė, 8) Rudvalis Vincas, 34 m., ukinkas, Oranų kaimo, Grižių v., Vilkaiviškio apskr., 9) Nasvytis Matas, 30 m., gydytojas, Kaunas, Duonelaičio g. Nr. 42, 10) Kulvinskas Vincas, 40 m., darbininkas, Vilkaiviškio miest., 11) Alseika Danielius, 38 m., gydytojas, Vilnius, Poliklinika, 12) Ralys Vargovaiškis Kazys, 34 m., rašytojas, Kaunas, Laisvės Alėja Nr. 26, 13) Žilinskis Bronius, 35, tarnautojas, Kaunas, Totorių gatvė Nr. 14, 14) Masiulis Jonas, 43 m., agronomas, Kaunas, Duonelaičio gatvė Nr. 15, 15) Žvirėnas Matas, 30 m., provizoris, Kaunas, Duonelaičio gatvė 19, 16) Dženkaitis Jurgis, 28 m., darbininkas, Vilkaiviškis, Mariampolės gatvė, 17) Pronskus Juozas, 26 m., laikraštinių, Kaunas, Keistučio gatvė Nr. 42, 18) Makauskis Jonas, 34 m., provizoris, Kaunas, Kalno gatvė, Nr. 40 m.

Nr. 12.

(Ekonominės bei Politinės Lietuvos Žemdirbių Sąjungos "Žemdirbių")

1) Jonas Gavėnas, 65 m., ukinkas, Merkšiškių kaim., Gižų valsč., Valkaiviškio apskr. 2) Sa-

liamonas Banaitis, 53 m., ukinkas, Vaitiekupiai, Sintautų valsč. Šakių apskr., 3) žilinskis Aleksandras Kazimieras, 34 m., teisininkas, viceministeris, Kaunas, Keistučio g. 40, 4) Juozas Skinkis, 50 m., kunigas, džiakonas, Žemutinė Panemunė, Šakių apskr., 5) Juozas Grinius, 45 m., ukinkas, Pavytės Kaimo, Garlevo valsč., Kauno apskr., 6) Juozas Kavaliūnas, 34 m., ukinkas, Lauckaimio kaimo, Kybartų valsč., Vilkaiviškio apskr., 7) Kazimieras Sakevičius, 34 m., mokytojas, Vaisnių kaimo, Pajevonio valsč., Vilkaiviškio apskr. 8) Stasys Bilskus, 28 m., ukinkas, Pariebių kaim., Sintautų val., Šakių apskr., 9) Mykolas Papoleigis, 35 m., ukinkas, Eriogalois viensėdija, Žalsių valsč. Trakų apskr., 10) Ignas Budrius, 34 m., žem. ūkio ir valst. turtų ministr. inspektorius, Vilkaiviškis, 11) Stasys Kurgonas, 40 m., ukinkas, Navikų viens., Žalsių valsč., Trakų apskr., (Bus daugiau).

PRANEŠIMAI.

EDWARDSVILLE, PA.

Pranešimas.

Gerbiamieji sandariečiai, nepamirškite, kad vietinė ALT. Sandaros 69-tos kuopos susirinkimas įvyks 4 d. gegužio, š. m., naujoji vietoj, po No. 420 Main St., Edwardsville, Pa., gerbiamo Petro Riekaus rumuose, ant viršaus, prasidės 7:30 v. vakare. Sandariečiai būtina visi atsilaukykite, nes turime daug svarbių klausimų aptarti. Nepamirškite gerbiamieji kiekvienas atsi-vesti po naują narį.

Stasys Urbonavičius, raštininkas.

NAUGATUCK IR UNION CITY, CONN.

Sandariečių Domai.

Sandariečių susirinkimas atsi-bus paprastoje svetainėje, 2 v. p. p. Ateikite visi, o išgirsite apskričio susiv. atstovų raportą, apkalbėsime vasaros sezono veikimą ir ruošimasi prie rengiamų "Sandaros" redaktoriui prakalbų.

Feleksa Vilkas, ALTS. 57 kp. sekr.

ATSISAUKIMAS Į

Scranton, Wilkes Barre ir

Apylinkės Sandariečius!

Broliai ir Sesers, Sandariečiai! Vardan ALTS. 64 kp. Binghamton, N. Y. atsišaukiu į jumis reikale tvėrimo ALTS. apskričio iš viršū paminėtų kolonijų ir apylinkės.

Man rodos kiekvienam aiški nauda ALTS. apskričio, o ypatingai viršū paminėtom kolonijom, nes čia jaunimas yra labai ištautėjęs. Turėdami apskritį mums bus lengva gerą kalbėtoją parsitraukti su mažom išlaidom, kas dabar yra sunku vienai kuopai padaryti. Galėsim koncertus, išvažiavimus rengti ir daug panašių dalykų atlikti turėdami apskritį. Nėra čia reikalo per daug aiškinti apie apskričio naudą, nes aš manau jumis yra žinoma.

ALTS. kuopos paminėtose kolonijose ir jų apylinkėse, pritarančios apskričio tvėrimui atsišaukite šiuo antrašu:

Vytautas A. Kerševičius, ALTS. 64 kp. sekr., 266 Clinton St., Binghamton, N. Y.

NEW YORK, N. Y.

Lietuviška Laivų Bendrovė

Amerikoje.

New York, N. Y. — Čionai susitvėrė Lietuviška Pasaziėrių Laivų Bendrovė, su tikslu įstaigti pasaziėrių laivų liniją tarp Amerikos ir Lietuvos, t. y. tarp New York'o - Liepojaus ir Klaipėdos. Bendrovė bus inkorporuota ant \$1,000,000. su privile-

gija padauginti iki \$2,000,000. Į šią Bendrovę įneina daug stambesnių Lietuvių pramoninkų su nemažai kapitalo ir stambesnieji Lietuviški visuomenės veikėjai. Tapo išrinkta liglaikinė valdyba iš sekančių ypatų: Kazys Labanas iš Brooklyn'o, ant prezidento, Povilas Kulis iš Maspeth, N. Y., ant kasieriaus, W. B. Debesis iš New York'o, ant sekretoriaus. Dabar yra laukiama daktaro J. Šliupo atvažiuojant iš Lietuvos, del varimo agitacijos laivų klausime, su kuriuom gal prisieis iš vien veikti.

K. Labanas.

Reikalinga jauna mergina arba moteris nešimui į status Lietuvos Restauracijoje, 208 W. Broadway, S. Boston. Klauskite savininko R. Geležinio.

KUR GAUTI "SANDARĄ"

Pavienius num. galima gauti kožną savaitę už 5 centus, sekančiose vietose:

AMSTERDAM, N. Y.
Jonas Mikėnas, 235 E. Main St.BALTIMORE, MD.
L. J. Chipurna, 20 S. Green St.
J. S. Galinaitis, 851 Hallins St.BOSTON, MASS.
J. Kowal, 34 Cross St.BROOKLYN, N. Y.
A. Struminsti, 184 Grand St.
"Vien. Liet.", 120 Grand St.BRIDGEPORT, CONN.
H. Slavina, 24 Railroad Ave.CAMBRIDGE, MASS.
P. Bartkevič, 877 Cambridge St.
K. Valeckas, 707 Main St.CHICAGO, ILL.
J. B. Aglinskas, 3238 S. Halsted St.
M. K. Šilis, 3253 S. Morgan St.CLEVELAND, OHIO.
"Dirva", 7907 Superior Ave.
P. A. Szukys, 2345 St. Clair Ave.HAVERHILL, MASS.
S. Zavadskas, 14 Silver St.LAWRENCE, MASS.
Z. Jankauskas, 70 Lawrence St.
A. Ramanauskas, 101 Oak St.
A. F. Sweetra, 87 Haverhill St.LOWELL, MASS.
S. Jurevičius, 136 Gorham St.
N. Radavičius, 36 Gorham St.MONTELLO, MASS.
Charl. Kazlauskas, 126 Ames St.
Jos. Svirsky, 112 Ames St.NEW HAVEN, CONN.
K. Makarevičius, 255 Wallace St.NEWARK, N. J.
P. Lukša, 314 Walnut St.NORWOOD, MASS.
J. Pašakarnis, 1100 Wash. St.PITTSBURGH, PA.
J. A. Katkus, 222 Sagamore St.WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemėkas, 797 Bank St.
A. Norkus, 869 Bank St.WILKES BARRE, PA.
J. Mickevičius, 7 Harkins Lane.WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury St.

TIK VYRAMS. Turime labai dailių paveikslų, kurių iki šiolie nėsate matę. Prisiųskite vieną doliarį, o 10 tokių paveikslų aplaiksytė.

P. LEBEDNIKAS, Rutland, Mass.

Anglų Kalbos ir Pilietybės Pamokos Dykai.

Jeigu nori išmokti kalbėt, skaityt ir rašyt angliškai; jei nori patarimų apie pilietybę, — tat pareikalaukite, o mokykla išmokinimui anglų kalbos ir pilietybės bus atidaryta kiekvienoje Bostono dalyje. Klauskite ypatiškaai arba rašykite: Boston Committee for Americanism, Room 305, City Hall Annex, Boston, Mass.

MUZIKOS MYLĖTOJAMS.

Nauji ir gražūs muzik. veikalai-gaidos su žodžiais del piano:

1. "Pas darželį trys mergelės" duetas. Kaina 50c.
2. "Esu ant šio Svieta" solo... 50c.
3. "Lietuva brangi" solo 50c.
4. "Kas nuramys man širdelę" duetas. Kaina 50c.
Užsisakant šiuos veikalus, kartu reikia siųsti ir pinigus per Money Orderj arba registruotam laiške, (stampa-pų nesiųskite). Išleidėjo vardu:

J. A. ŽEMAITIS,

315 So. West St., Shenandoah, Pa.

DR. J. JONIKAITIS
Chirurgas ir Gydytojas
495 E. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. S. B. 1771.

Valandos:
Nuo 9 iki 11-tos iš ryto
Nuo 1 iki 3 po pietų
Nuo 7 iki 9 vakare.

Išgaminuojam akis
ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akis Specijalistas.

399a Broadway,

Tarpe E ir F gatviu. South Boston.

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 6 val. vakare.

509 Broadway, Kampas G St.,
So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

AR JAU UŽSAKETE

"SANDARĄ" Į LIETUVĄ?

Lietuviu Instaiga

BALTIC STATES FINANCE CORPORATION

(INKORPORUOTA MASS. VASTIJOJE)

CAPITAL STOCK \$100,000.00

SI KORPORACIJA LIKOSI SUTVERTA GERESNIAM APRUPINIMUI KELIAUJANČIŲ LIETUVON LIETUVIŲ REIKALŲ.

Parduodam Laivakortes, Siunčiam Pinigus į Lietuvą

ir į Visas Pasaulio Dalis

KURIE MANOT VAŽIUOT Į LIETUVĄ.

Pirkit laivakortes iš laiko, nes sunku gauti vietas ant laivų. Laivai išeis šioms dienoms sekančiais:

Gegužės 8 dieną į Hamburgą

" 22 " " "

Birželio 19 d. į Hamburgą

Liepos 3. " " "

" 31 " " "

Nuvažiavę į Hamburgą lengvai pasieksite Lietuvą; užsisakydami laivakortę prisiųskite \$25.00. Pasportus mes parupinsime. Visais reikalais kreipkitės pas

BALTIC STATES FINANCE CORPORATION

Corner Broadway & E Street,

South Boston, Mass.

IŠRADĖJAS WILLIAM PETRAUSKAS.

529 W. Barre Street, Baltimore, Md.

Pažymiu, kad aplaikiu patentą ant savo išradimo "NON SLIDING HEEL" už No. 1,335,387 ir dabarties išstačiau jį ant parduoties, kurį manau parduoti.

Paeinantis iš kaimo Nieludonių, Laipalingio parapijos, Suvalkų rėdybos.

Mintį del apgalvojimo savo išradimo igavau iš knygutės "LIETUVIŠKAS IŠRADEJAS".

KURIĄ TAI KNYGUTĘ APLAIKIAU NUO ŽINOMOS FIRMOS AMERICAN EUROPEAN PATENT COMPANY, 256 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. Už gerą ir teisingą patarnavimą ištaru savo širdingą ačiū tai firmai ir kiekvienam LIETUVIUI PATARIU REIKALAUTI PAS ŠITĄ FIRMĄ KNYGUTES "LIETUVIŠKAS IŠRADEJAS", kurią siunčia DYKAI.

Su pagarba Wm. Petruskas.

Lietuviai Amerikoje

BRIDGEPORT, CONN.
Manoma išpirkti L. L. Bonų už 15,000.00. — Misijos Atsilankymas. — Klerikalų Spauda Klubo darba.

Kovo 21 d. atklankė ir mūsų miestą Lietuvos Misijos narys gerb. Majoras P. Zadeikis, kurį Bridgeporto lietuviai labai iškilmingai patiko. Stotyje prisirinko tiek žmonių, kad ir gatvė būvė pilna. Išlipus iš traukinio atstovai, lietuviai sušuko "Lai gyvuoja nepriugulminga Lietuva! lai gyvuoja Majoras Zadeikis"! Nuo stoties numeršavo į Armory A.A. Svetainę, kur įvyko programos. Programą vedė p. A. Veleckis.

Pirmausia kalbėjo 3 vietiniai amerikoniai, kurie ragino lietuvius pirkti L. L. Paskolos Bonus.

Paskiaus kalbėjo gerb. Majoras P. Zadeikis. Jo kalba tęsėsi virš 2 valandų. Apie jo kalbą nematau reikalo rašyti, nes visuomenė jau gerai žino, kad jis puikiai nušviečia Lietuvos reikalus.

Paskolos Bonų svetainėje parduota neperdaugiausiai, apie už \$8000. Kliutys tam buvo sekancios:

I. Tai kad nebuvo kito kalbėtojo apart majoro Zadeikio iš kitur, nes buvo manyta kad daugias kalbėtojų atvažiuos su misija, už tai komitetai kalbėtojas ir neįėjo, o vietiniais kalbėtojų žmonės ne tiek interesojo.

II. Tai kad koks ten pasivadinęs save "Karklu" rašo "Darbininke" niekus apšmeiždamas ir komiteto narius, tas taipgi pakentia ir bonų pardavinėjimui.

Po prakalbų buvo renkamos aukos del Lietuvos šaulių organizacijos. Didesnes aukas aukavo sekancios ypatos:

Adomavičia Jurgis iš Shelton, Conn. aukavo \$20.00, Juodis Juozas vietinis aukavo \$5.00.

Sekanti visi aukavo po \$1.00: Kavaliauskas M., Karpis C., Miliuskas O., Grusius Ig., Segevičia T., Stravickas, Skirkevičia V., Marnickas P., Urbanavičia J., Vikris J., Ausiukaitis J., Spelkevičia K., Spatkauskas J., Krikščiūnas J., Salemais J., Zaleckas V., Jukna K., Krivickas J., Griamnas A., Vaičila J., Rimkunas J., Raila S., Balčiūnas K.

Kiti visi aukavo mažiau kaip \$1.00. Viso šauliams svetainėje surinkta \$89.00.

Vakare pavaišinimui gerb. svečio buvo surengta vakariene didžiam Bridgeporto viešbutyje Strotfield Hotel, kur dalyvavo daugiau kaip 60 ypatų. Laikė vakarienės buvo kalbų ir kalbėlių, taipgi prisiminta ir Lietuvos pavargėliai. Tam tikslui padaryta kolekta. Aukavo sekanti asmenis: Baranauskienė M. \$5.00, Žebrauskas P. \$2.00.

Sekanti visi aukavo po \$1.00: Gudminas A., Kairiukštis K., Dulbis J., Šaučiūnas K., Stankevičia A., Dulbienė J., Vaščila J., Šmulkštis K., Mierkis D., Sapiega A., Kižėnas O., Ramanauskas K., Skirka V., Kairiukštis P., Lukša A., Gaidimauškas K., Vaitkunas V., Markevičius S., Grigaliūnas J., Totelas J., Blažys R., Lukoševičius M., Valiūnas J., Ambraziusas K., Ragickas J., Mėlynis J., Milerius P., Vasiackas J., Ragickienė O., Smurevičia A., Arlauskienė V., Baltrušinskis J., Tamulevičia R., Šimkus J., Jonušaitis J., Kairiukštis A., Veleckis A., Žilinskas A., Skirka A., Jasevičia J., Pocius P., Šaučiūnas J., Jokubaitė M., Kavaliauskas M. Viso

surinkta \$50.00. Pinigai bus pasiūsti į Lietuvą per Lietuvos Misiją.

Pirmame L. L. P. B. Komiteto susirinkime po išdavimui raportų komisijos vakarienės rengimo pasirdė, kad dar liko pelno nuo vakarienės, tad nutarta pridėti prie aukų ir pasiūsti į Lietuvą \$60.00 Lietuvos varguoliams nuo Bridgeportiečių.

Paskolos bonų pardavinėjimas eina pusėtinai pirmyn. Tikimės, kad Bridgeportas davarys iki \$15,000.00 doliarų, o gal ir daugiau, nes kaip kurie kolektočiai labai smarkiai darbuojasi ir daug parduoda. Trumpai ateityje pamatysime.

Presos Kom narys J. J. Š.

RACINE, WIS.
TMD. 60-ta Kuopa Nori, Kad "Sandara" būtų TMD. Organu. Bal. 17, TMD. 60 kp. susirinkime p. J. A. Baukaus įnešimu tapo įgalota kp. raštininkė ponina Beržanskienė paskviest už kalbėtoją Dr. Drangelį ir surengt prakalbas.

Nariai sumokėję mokestis nutarė TMD. centran nesiųst del jo neveiklumo. Buvo daug užmetimų TMD. C. Valdybai ir jos organui "V. L." už apleidimą reikalų. Nariai sakė, kad jei taip bus ir po seimui, tai neužsimokės siųst pinigų į TMD. Centrą. Pirmininkas išreiškė nuomonę, kad šis seimas TMD. organu paskirs "Sandarą". Visi nariai išreiškė norą, kad nuo senkančio TMD. Seimo "Sandara" taptų TMD. organu.

Negraži Agitacija.

Vietiniai žmonės labai pasipiktinę klebonu Daugiu, kuris bažnyčioje veda atžagareivišką agitaciją. Jis kursto žmones protestuoti prieš Lietuvos Misijos pirm. J. Vileišio veikimą. Visgi kunigas turėtų but rimtesnis.

Liaudinskas.

ROCHESTER, N. Y.
Kunigų Tikslai Neaiškūs. Lietuvos Paskolos bonų stotį užgriebė klerikalai, susidedanti iš kunigo ir trijų špitolninkų, todėl pasekmės L. L. B. pardavinėjime yra menkos, kas duoda progą visokioms abejonėms. Jie surengė Lietuvos misijos pirmininkui adv. Vileišiui prakalbas balandžio 13 d. Pasitiko tikrai "archiriejiskai", viso trys kunigai, kuriuos Kasakaitis savotiškai parsikvietė del to tikslo. Vietoj apsisototi geram viešbutyje, apsisotio neturinėjo reputacijos kun. Kasakaitio klebonijoje. Per prakalbą kunigai pirmininkai ir kunigai iš šonų sėdėjo. Na, ir pasekmės: iš kelių šimtų publikos vos apie tris dešimtis asmenų pirkto L. P. Bonus, kas sudarė vos \$2000.00.

Apgaiėtina, kad kunigai pasigriebia tą darbą visai abejotinais tikslais. Juk keli kunigai su kelioms davatkomis klerikalizmo rėmimui sumeta desėtkus tukstančių, o Lietuvos laisvei iškovot net paskolint tinkamai nenori. Ir vis del to, kad slepiasi nuo svietiškos inteligentijos ir šmeizija.

Paukštėlis.

SHENANDOAH, PA.
Atsilankymas gerb. J. Vileišio. Kovo 25, čionai lankėsi Lietuvos Misijos pirmininkas J. Vileišis ir kun. Mironas. Priėmimui, pasitikimui, buvo surengta paroda iš trijų divizijų. Jau gerbiai visuomenei yra žinoma Shenandoah'riečių veikimas, nes jie kada įsijudina tai ir juda. Vietinis anglų laikraštis "Evening Herald" net va kaip aprašė: "It was a very creditable de-

monstration and the paraders were given an enthusiastic reception as they passed over the principal streets".

Shenadoah' riečiai gali pasigirti, kad čion buvo ir keli valdžios vyrai, ačiū A. K. Klimo, vietinės L. L. P. stoties ir rengimo Parodos Komiteto pirmininko pasidarbavimu. Jų titulai ir vardai: Lieut. Gov. E. J. Biedelman, Auditor Gen. C. A. Snyder, Comp. Comm. P. W. Houck ir Dr. E. Klimas iš Philadelphia'jos ir kiti įžymūs piliečiai. Pasibaigus parodai, naujosios high school'ės svetainėje, vadovaujant A. K. Klimui, sekė visa eilė prakalbų. Pirmiausiai buvo pakviestas kalbėti, gerb. E. J. Biedelman'nas, kuris tarp kit-ko ir va ką pasakė:

"Laisvė turi buti Lietuvoje, taip kaip mes čia turime, Suvienyose Valstijose".

Vėliaus kalbėjo vietinis klebonas, kun. S. Pautienius, ragindamas pirkti L. L. P. Bonų kuodaugiausiai ir pats pasižadėjo pirkti už du tukstančius dol. Paskui kalbėjo Lietuvos Misijos pirm. gerb. J. Vileišis. Tarp kit-ko pasakė:

"Beabejo, jau jūs esate gavę laiškų iš Lietuvos nuo savo pažįstamų bei giminių, kuriuose aprašoma, kas dabar Lietuvoje veikiama, nuo laiko kada Lietuva nusikratė svetimą jungą, o kad reikalinga yra šalį atstatyti, sutvarkyti, tai reikia pinigų, kurių Lietuva daugiausiai neturi, taigi Lietuva dabar ir maldauja pas jusis ne aukų, ne dovany, ne kad duot ir niekad neatgaut, bet paskolos, kurią sugrąžins su nuosimčiais, palukomis. Taigi ir aš vardu Lietuvos Neprigulmybės ir Laisvės, meldžiu gelbėkite- paduokite Lietuvai atsistoti- susitaisyti, kaip kad ir kitos tautos" ir tt.

Vėliaus kalbėjo kun. B. Mironas, iš Lieuvos. Jis sakė, kad "nėsa kitos šalies taip išdraskytos kaip kad yra Lietuva, ir ne yra galima taip greit atstatyti- sutvarkyti, kaip kad nuterioti, vienok Lietuvos valdžia ir žmonės deda visas pastangas kad kaip greičiau būtų pradėti žmoniškai gyventi ir visi kaip vienas, nežiurint, kalbų, ar kito ko, dirba išsijuose, todėl skolinkite kiek kas išgalite, o tuomi paskaitinsite geriau prie darbo, prie valstybės kurimo."

Vėliaus kalbėjo C. W. Snyderis, P. W. Houck ir kiti. Po prakalbų, ačiū pasidarbavimui lietuvių moterų labdaringos draugijos su p. M. Vakaitiene prysakėje, buvo surengta vakariene svečių priėmimui, kurioje dalyvavo suvirš dviejų šimtų ypatų. Ponei M. Valaitienei atidarius vakariene, pakviesta p. P. W. Birštonas vakarienės susirinkimo vedėju. Vedėjas kvietė visą eilę žymesnių Shenandoah'rio gyventojų, kaip kitataučių, taip ir lietuvių išreikšti savo nuomones kas link Lietuvos ir tt. Vakarienės pelnas yra skiriamas Lietuvos kariuomenei.

Prie progos noriu pranešti, gerbiai visuomenei, jogei pastaruoju laiku, pas mumis yra labai varoma agitacija tam tyčia paruoštais lapeliais, priešais Lietuvos valdžią. Lapelių turinį gali kiekvienas suprasti, tai yra šmeizimas arba tiesiog augštyn kojomis vertinas Lietuvos valdžios ir jos darbų. Pasirašinėja kokia L. D. L. D. 17-ta kuopa, sakoma tai yra lenkų draugija uvius purvty. Vietiniam lietuviams vertėtų atkreipti į tai daugiau atydos ir tokius ponus lenkbernius. sugėdyti.

V. V. Vaišnora.

LOWELL, MASS.

Šis - Tas.

Bal. 11, vietos sandariečiai surengė koncertą, kurio programą išpildė Lietuvių Muzikos Kon-

servatorijos mokiniai iš So. Bostono. Programą išpildė: p-lė P. Šarkaitė — sopranas, M. Biekša — tenoras, S. Puta — baritonas, p-lė Anelė Kalinauskaitė — mezzo sopranas, Krisius Žemaitis — tenoras. Akompanavo Antanas Liutkevičius.

Visa programa buvo puiki. Lowelyje retai tųk koncertą galima išgirsti. Gaila, kad mūsų jaunimas mažai lankosi į gerus dailės parengimus, mat tamsu čia augęs jaunimas mano, kad lietuvių koncertai vis atsibuna prie vaikų triukšmo, kaip kad daroma po bažnyčia.

L. L. Paskolos Bonų Komitetas nerodo daug veikimo. Kolektočiai taipgi neparodo tikros energijos.

Bal. 10, Sv. Juozapo Drg. turėjo puikų balių, kuriame "Sandaros" red. K. Norkus pasakė trumpą, karštą prakalbą.

Bal. 11, kalbėjo So. Bosteono rubsiuvių bendrovės atstovas studentas Klinga. Ragino lietuvius imties pramonės.— J.J.S.

WORCESTER, MASS.

Jaunimo Veikimas.

Worcesteryje yra užtektinai jaunimo, bet ne visi yra smarkūs ir veiklūs. Tie kurie veikia, veikia be perstoimo. Bet tie, kurie mažai veikia, tai beveik visiškai neveikia. Veikliausis burys tai "Aušrelės" draugija. Kur tik nepasisuksi, tai vis girdėt: "Kada "Aušrelė" surengs kitą vakarą?" Vakar buvau ant "Aušrelės" vakaro. Negaliu nei atsigerėti tai puiku buvo", ir tam panašiai.

Balandžia 8 d., "Aušrelė" surengė koncertą, kuriame persitatė paskutiniu kartu Worcesteryje ponus Čižauskus. Žinoma, dalyvavo ir kitų artistų. Iš visų atžvilgių, koncertas puikiai pavyko. Solistai, ypač ponai Čižauskai, kurie užžavėjo publiką, atliko savo roles puikiausiai. Kiek girdėtis iš ypatų, kurie lankėsi ant šito koncerto, šitas buvo puikiausias už visus kitus, kurie kada nors atsibuvo Worcesteryje, nors jų yra beveik kas savaitė.

Tie, kurie girdėjo šitą koncertą, sakė, kad nepraleis ateinančio koncerto, kurį "Aušrelė" surengs ateinantį mėnesį, Mechanics svetainėje. Šitame koncerte bus sudainuota ištraukos ir šmoteliai iš lietuviškų operų, kaip "Velnius Išradėjas" ir "Birutė". Solistas, ponas Sodeika iš Brooklyn, N. Y. atliks svarbiausią dalį programo.

Worcesteryje yra ir ALTS. kuopa, bet ji visiškai užsnūdus, nežiurint į tai, kad jos nariai yra beveik visi jauni, veiklūs vyrai. Per ilgą laiką nebuvo girdėti nieko apie ją, ar ji tebegyvuoja ar ne. Bet dabar, kaip girdėti, ji pradeda po biskį, nors visai iš palengvo, atbusti. Turbut trumpu laiku mano surengti prakalbas, bet tikrai dar nežinau.

Sukruskit, vyrūčiai, nes niekad neprivalo buti snaudalių. Nors visi menkai veiksiti, bet visgi galėsit pasirodyti ir pasigirti pasauliui, kad jūs šį-tą veikiat. Imkit pavyzdį iš kitų!

Žinoma.

ROCHESTER, N. Y.

Aukos L. G. D.

Bal. 11, laike pp. Gečų puotos — jų dukters Birutės krikštynų — Lietuvos Gelbėjimo Draugijai paaukavo po \$1.00: ponai M. Juodviršienė, P. Gudinas, A. Gečus. Po 50c.: Antanas ir Emilija Usevičiai, N. Juodviršis, p-lė A. Juodviršytė, K. Gečius, K. Vileniškis, ponai T. Vileniškienė. Smulkių 75c. Viso \$7.25. Aukos per vietinį (15) L. G. D. skyrių pasiūstos į Centrą.

Aldona J.

BROOKLYN, N. Y.

Mechanikų Koncertas.

Bal. 17, McCaddin salėje įvyko Lietuvių Mechanikų Sąryšio 1-mos kuopos koncertas. Programą išpildė muzikalės draugijos Operetės choras ir jos veikėjai, po vadovyste p. R. Strumskio. Koncertą pradadant "Vienybės Lietuvninkų" redaktorius Adžgis sakė trumpą anot vakaro vedėjo J. Ginkaus "Mechanišką prakalbėlę". Kalbėtojas gana teisingai išaiškino, kad ta tauta, kuri eina su progresu, niekad nepuola. Lietuviai turi eiti šio momento techniškos keliu. Koncertas susidėjo iš 20 muzikos dalykėlių. Operetės choras po vadovyste p. K. Strumskio, sudainavo "Ant tėvelio dvaro", — St. Šimkaus ir "Oi tu Jieva", — Miko Petrausko ir po tam A. B. Arlauskas, tenoras, išpildė solo "O pavasari brangus" ir "Ašaras".

Koncerte dalyvavo Brooklyno lietuvių "stars": E. Aušriūtė, B. Lukošūtė, K. Saurusaitis, V. Dailėda, M. Sidabriūtė, O. Kairiūtė, O. Lešėmskaitė, F. Kairaičiūtė, E. Kairaičiūtė, H. Kairaitukas, B. Povilauskas ir kiti. Svetimtaučių buvo E. Vetjen, A. M. Johnson, Singer ir M. Herman. Publikos atsilankė apie 600.

Gegužės 8, čia rengiama išleistuvės p. St. Šimkui — kuris važiuoja Lietuvon.

NewYorkiečiai Traukia Lietuvon.

Seniaus iš čia iškeliavo Lietuvos p. Matus., paskiaus V. K. Račkauskas, "Tėvynės" redaktorius, Rafolas Kručas ir dar keli. Dabar, balandžio 24, iškeliavo Pius Norkus, buvęs "Vienybės Lietuvninkų" redaktorius, keliauja kaip Lietuvos Misijos kurjeras. Paskutiniu laiku P. Norkus dirbo prie Lietuvos Misijos propagandos skyriuje. Už kelių savačių iškeliaus dabartinis "Vien. Liet." redaktorius p. Adžgis. Jisai yra siunčiamas į Lietuvą Am. Liet. Mechanikų Sąryšio.

M. Stakėnas.

WATERBURY, CONN.

Del "Aido" Lošimo.

Pastaba. Gerbiamoji Literatiska "Aido" Komisija reikalaujame prisijustą pataisą talpinti "Sandaroje" žodis - žodin, ką mes ir pildome. — Red.

"Sandaroje" No. 10 Tulas didvyris po skaisite "Pseudoma" pasivadinęs Vaidybos Ainars; begediškai apšmeižė Teatro dr. "Aidas" veikima lošent "Žmogžudžiai" V. A. vietoje kritikos išliejo visa pageižos tulži, mat ypatingai sukritikavo girta; ištikro stebuklingas yra tas p. V. A. kuris labeuse pasibjaurejo ne teisotu girtuoklo nudavimu, mat ir priežodis sako kad kiekvienas amatninkas, savo amata gerouse supranta. Sako kur reikejo melintis tai aktorai nudave kaip nepažįstami praeiviai man rodos kad visur ir visada rimtumas yra reikalingas minetas veikalas buvo atliktas labai gerai taip 15-kos metu sceniškas pritimamas leidžia. Aidiečiai drista kviesti visa teatre buvusia publika kaipo liudininkas, kure tiesiog gerėjosi lošimu kas labeuse stebetina, kad "Aidas" loše "Žmogžudžius" antru kartu, kodel p. V. A. nekritkavo pirmo lošimo, kuris daug silpneu buvo sulostas? mat tada santikiiai su Aidu buvo geri, dabar kaip sykis progą atkeršiti, gerbiama didvyri, šmeizdamas, bei kritikuodamas ka nors nesimaskuok, nekareuk su šluota po lova, bet kares laike stok apsisarves i fronta, pasirysk savo tikra pavarde pasirodik kas esi, tada bus aiško kad teisybe rašai.

I. Navarauckiute

K. B. Razmantas.

BALTIMORE, MD.

Rusų Parapijinis Koncertas ir Balius.

Balandžio 17 d., Barrys svetainėje atsibuvo rusų parap. koncertas ir balius, į kurį rusų suvis nedaug teatsilankė. Didelė pusė buvo mūsų laisvamanių ir lietuvių jaunimo, kad pasišokus, pasikalbėjus. Viso buvo apie 150 ypatų.

Koncertas tapo išpildytas mergaičių ir vieno vyro deklamacijomis. Choras sudainavo naują hymną. Vienas su mandalina, apie porą saratovskų sudainavo priskambindams, kas kiekvienam patiko. Trapakojas gana gerai savo gabumu atsižymėjo. Rusiškas armonistas, Sinko iš New Yorko puikiai atliko savo užduotį, grajinio net 4 kartus.

Balius atsibuvo be skandalų, mat svaigalų suvis nebuvo. Dalis naujimo laike koncerto šoko, o tas netinka.

A. Kurelaitis.

WILKES BARRE, PA.

ALTS. 55-ta kuopa laikys susirinkimą 5 dieną gegužės, J. Vaišnio svetainėje, 326 Hazle Ave. Nariai malonėkėte pributi visi ir naujų atsiveskite prisirašyti.

K. Demikis, sekr.

L. N. F. REIKALAI.

LIET. NEPRIGULMYBĖS FONDO ATSKAITA.

Už Vasario mėn., 1924 m.
New York, N. Y. — Po \$5.00 — K. Gutasukas, P. Jokubauskas, V. Sribas ir A. Judikevičius; viso \$20.00
Brooklyn, N. Y. — Per vietinį L. N. F. skyrių aukavo šie: \$150.00 — J. Šliakys; po \$100.00 — P. Pavilionis ir A. Dragunas; po \$50.00 — I. Valašinas ir A. Lelys; \$40.00 — J. Jakucionis; po \$25.00 — J. Lelys, P. Strolis ir A. Petrauskis; po \$20.00 — V. Kairys, J. Jankevičius ir P. Naujokas; po \$10.00 — S. Tijušelis, A. Ambrazaitis, J. J. Kalibatas ir P. Strolis; po \$5.00 — A. Zukauskas ir J. Eidimtas; viso prisuntė A. M. Augunas \$675.00
Chicago, Ill. — A. Darius \$10.00
Plains, Pa. — J. Derius už parduotas L. N. F. markes prisuntė \$5.00
Grand Rapids, Mich. — Per L. Braškį aukavo šie: po \$10.00 — SLA. 60 kp., L. Braškis, P. Butkus ir P. Greičaitis; po \$2.00 — M. Bernotienė ir P. Vaičiulaitis; viso \$44.00
Nauगतuck, Conn. — F. Vilkas prisuntė trečią dalį pelno nuo A. L. T. Sandaros 57 kp. balius \$20.00
Waterbury, Conn. — A. J. Povilai-ka prisuntė dalį pelno nuo p. Račiūno vakaro \$14.46
Detroit, Mich. — Per J. Gailuną aukavo šie: po \$5.00 — P. A. Račkauskas, A. Bartuška, A. Prišgintas ir T. M. D. 68 kp.; \$1.00 — A. Povilaitis; viso \$21.00
Waterbury, Conn. — J. Palšis per J. Žemantauską aukavo \$10.00
Passaic, N. J. — A. Drabnis prisuntė pelną nuo L. N. F. 16 skyriaus vakaro \$27.85
Racine, Wis. — M. Kasparaitis prisuntė dalį pelno nuo V. K. Puodžiūno krutamųjų paveikslų vakaro \$14.00. Po perstatymui suaukauta \$21.10; viso prisijusta \$35.10
Amsterdam, N. Y. — K. Norakas prakalbose vasario 15 d. surinktas aukas prisuntė J. Urbelis \$131.00
Brooklyn, N. Y. — J. V. Budris aukavo \$10.00; R. Pociūnas \$5.00; viso \$15.00

Viso vas. mėn. \$1,028.41
Nuo pradžios iki 1 vas. iplaukė 83,618.84

Viso labo \$84,647.25
Nuo pradžios iki 1 kovo išmokėta 83,680.10

Iki 1 kovo lieka \$967.15
P. Jurgeliutė,
L. N. F. Sekr.
307 W. 30th St., New York.

SIŪSKITE "SANDARĄ" LIETUVON.

Ar jau užrašiai savo giminėms į Lietuvą "Sandarą"? Jeigu dar ne tai užrašyk šiandien, Lietuvos žmonėms geriausiai patinka mūsų laikraštis ir jie varžosi nuo viens kito, kad tik gavus pasiskaityti "Sandarą".

L. L. S. SAJUNGA.

Aiškumo Dėlei.

Amerikos lietuvių tarpe tveriasi nauja organizacija — Lietuvos Laisvės Sąjunga, kuri pastatė savo pamatinį tikslą: remti Lietuvos nepriklomybę, žodžių, darbu ir turtu. Ši nauja organizacija vos pradėjusi gyvuoti, dar taip sakant projekte tebebudama, griebsi gyvyje Lietuvos darbu. Tiekdamas Lietuvai liusnorių ir nešdama pinigų paramą, suspėjo pusėtinai pasižymėti. Pasilieka tik palinkėti šiai jaunai organizacijai greičiau susitvarkyti, išsiplėtoti ir toliau artai Lietuvos dirvonus.

L. L. S. S. yra nepartinė Lietuvos nepriklomybės šalininkų organizacija, ir dėl to pasakymai: katalikas, tautininkas, socialistas yra Lietuvos Sąjūgos šeimynoje nevertotini. Per tad išsiviję Amerikos lietuvių visuomenei atrodo lyg naujas, lyg nepaprastas apsišėkimas. Atydžiai prisizūrima ir tarytum įsijomsa progos kad tik kokį nors partinį užrašą jai prisegus. Tačiau joks partyninis vardas L. L. S. Sąjungai netinka, nes nepriklomybės rėmimas yra bendras krašto reikalas, nes ėjimas talikon į kuriamąjį valstybinį darbą nėra vienos srovės dalykas, nes sportas yra visokių partijų nariams reikalingas. Ir katalikas, tautininkas ir socialistai gali but Sąjungos nariai, nes Lietuvoje jie stovi už Lietuvos Valstybės nepriklomybę. Tik bolsėvikams, kurie stovi už Lietuvos prijungimą prie Rusijos, nėra ko veikti L. L. S. Sąjungoje.

Tulas veikėjas, partyninį katilą bevirindamas, net baidosi L. L. S. Sąjungos įsikurimo. Mat L. L. S. S. gali partyninės ugnies karštį sumažinti. Nedidelis tačiau tas butų prisizėngimas. L. L. S. Sąjunga neturi mažiausio tikslo gerą darbą varantiems kenti, neturi tikslo kam už akių bėgti, neturi tikslo Amerikos lietuvių veikimą monopolizuoti. Lietuvos dirvonai platūs, darbo visiems sąžiningiems darbininkams ikvialiai.

L. L. S. S. butų laiminga, kad jei pasisektų nors siaurą bariuką Lietuvos dirvonų išarti. Sąjungos širdis, akis ir ausis yra ir bus Lietuvoje, o rankos ėia Amerikoje. Krašto apsaugos tikslams patarnauti, remti šios srities valstybines ir visuomenines organizacijas, bei jų sumanymus, — yra ir bus L. L. S. S. veikimo laukas.

L. L. S. S. dabar suskaito virš 2,000 narių (rikuotiniukų ir nerikuotėtes), tačiau vidujinės organizuotės darbo nėra uždėgusi. Reikalingas todėl steigiamasai rinkimų narių suvažiavimas tam reikalui atlikti. L. L. S. S. steigiamasis suvažiavimas įvyks pradžioje gegužio. Dieną ir vietą suvažiavimo bus pranešta vėliau. Steigiamasai L. L. S. Seimas įkurs Sąjungą, peržiūrėjęs projektus — prims savo konstituciją, nustatys visą vidujinę tvarką, paskirstys darbą, išrinkt nuolatinį sąjungos vedamąjį Centrą, kuris veikų Lietuvos atstovų žinioje. Laiko nedaug beliko. L. Sargai turėtų pasirūpinti dvigubai padauginti savo skaitlių, atydžiai vengdami visokių ardančių, ne visuomeninių elementų, ir darbuotes klausimus. Geistina, kad L. Sargai visus jų nuomone svarstytinus suvažiavime klausimus iš anksto prisiųstų L. Sargų Laikinojo Centro adresu: 257 West 71 St., New York City.

Amerikos lietuvių spaudoje ir pačių L. Sargų iškeliami klausimai, kuriuose aiškumo dėlei reikalinga trumpai paliesti.

1. L. L. S. S. konstitucijos projekte (punktas 7) per korektūros klaidą buvo atspausdinta: laisvės doros; turėjo but: laisvės, doros. Žodis "laisvės" pakeistinas žodžių "demokratybės".

2. L. L. S. S. konstitucijos 8 punkte skamba taip: "Sąjunga neturi partyniniai politinių bei tikybinę tikybių skaitydama sąžinės bei politikos įsitikrinimus narių asmeniniu dalyku". Tikėjimas yra sąžinės elementas, todėl pamatinė mintis minėto punkto gana aiški: ji yra tokia: L. Sargas gali buti tikybinės organizacijos ar politinės partijos narys, bet L. Sargų šeimynoje nei tikybos nei politikos klausimais neužišima, ir laiko tą savo asmeniniu dalyku, kuri ir užgėndina savo partijoje ar tikybinėje organizacijoje, jei prie tokių priguli. Tačiau laikraščiu "Draugui" tariamasai projekto punktas atrodė "nevykusiu arba apgaulingu" ir dargi vėrdėnčių "savo pažirų atsidėti". Visai netikėta išvada! Ir kada "Draugas", remdamiesi ant tos savo išvados, sako: "kitos partijos negali tos konstitucijos priimti, nei tačiau sąjungai pritari" — tai atrodė lyg nesupratimas. Juk niekas ir nemanopartyjos organizacijos konstituciją jokiai partijai piršti.

3. Dažnai klausiami: koks skirtumas tarp L. L. S. S. ir Lietuvos Salių Sąjungos? Skirtumas paeina iš to, kad šaliai — Lietuvoje, o Sargai — Amerikoje. Šaliai betarpiai dėdasi į krašto apsaugą, gi Sargai tik remia apsaugos reikalus. Šiaip gi abi organizacijos turi daug bendro; abi nepartyjinio pobūdžio.

4. Dar klausimas: Kodėl žodis "liuositybė" kilo pakeistas "Laisvė"? Del to, kad sakoma; Laisvą Lietuvą, o ne liuosą Lietuvą. Nepriklomyngia šalis dar nereiškia, kad ji ir laisva; bet laisva šalis, reiškia — kad ji ir nepriklomyngia ir demokratinga. Žodis "laisvė" platesnis už liuosybę".

Kitų smulkesnių klausimų nebepaliėsiu — jie išsiaiškims savaime, jei ne priekabių įjeskosim, bet stengsimės tvarkytis ir dirbti. L. L. Sargai trokšta su visa Amerikos lietuvių minia, geriausiuose santikiuose buti, kad iš to didžiausią paramą sukelti ne vietiniams tikslams, bet Lietuvos krašto apginimo skaitingiems reikalams.

P. Zadeikis,
L. A. Armijos Majoras.
9 Balandžio, 1920,
New York.

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

MUSŲ EKONOMINIO JUDEJIMO SILPNISIOS PUSĖS.

ba žalios medegos atvežtos iš užsienio;

2) kad tokiai išdirbystei sudaryti būrius tinkamų amatininkų ir juos pasiųsti Lietuvon į tas dirbtuves darbuotis.

Tuo budu gali Amerikos lietuviai daugiausia padaryti del Lietuvos.

Vienok pas mus ir ėia nemaža silpnųjų apsišėikia. Tuli ambicijos žmonės, kuriems rupi daugiausia "aš" negu darbas Lietuvos valstybei, pradėjo vėl visokių rūšių amatininkus organizuoti į betiksles organizacijas ir tuo budu vilioti žmones nuo tikslingo darbo, pažadėdami greitai įkūnyti savo užmanymus. Daugiausia tie žmonės yra ignorantai pasiimtame darbe ir vien tik žinovai vienos rūšies darbo arba kartais ir jokio darbo dorai nežino. Iš tokio darbo ir vaisių nebus, bet vienok nemažai sutrukdymų tam darbui, kuris rimtai gali but varomas.

Ėia tai silpnos pusės musų ekonominiame darbe. Reikėtų jas tuoj panaikinti, o imtis tikro darbo, darbo protingai imtis. Tam reikalinga ne vien suorganizuoti keliolika amatininkų, bet reikalinga protų vedimui biznio. Manau nurodęs tas silpnības, kurios yra tarpe mus. Manau, jog ne vienas pagalvos ir pėsėkos Bendrovės šauksmą, kuris lig šiol veikė daugiausia labui tėvynės ir veikia ir žada veikti ir kuri yra vedama mokyčių, prityrusių žmonių tame darbe. Tuomet išvengsime klaidų, nustosime but silpnūčiai akyse svetimaučių ir darbą atliksime tėvynėi dorą.

Žilvitis.

Sandaros Knygynas.

"Sandaros knygyne dabar gaudamos šios knygos:

- Amerika. Rinkiny s įvairių faktų, žinotinių Amerikoje gyvenantiems ir ėion atkeliaujantiems lietuviams. Surinko ir parašė V. K. Račkauskas. Pust. 288, didelio formato knyga 75c.
- Aisopo Pasakos. Ėia telpa 297 įvairios pasakos, šių pasakų skaitytimas yra lengvas, mielas ir žingeidus netik vaikams, bet ir suaugusiems. Surinko ir lietuvių kalbon išvertė Karolis Vairas. Pust. 346. Kaina tik \$1.25
- Aušrinės Kelias. Ėia telpa grazių eilių ir šiaip pasiskaitymų. Verta peskaityti rožnam mylinčiam klasiškus r a s t u s . Pust. 79 50c.
- Andersono Pasakos. Ėia telpa 11 grazių pasakaičių su paveiklėliais papuoštų. Lietuvių kalbon išguldė P. Nerys. Pust. 82 25c.
- A. B. C. Pradžiamokslis rašymo ir skaitymo knygelė I. Sutaisė Mokytojas Juozas Damijonaitis. Kietais audimo viršeliais 30c.
- Aukso Veršis. Vieno veiksmo komedija. Vertė Scenos mylėto-

- jas. Pust. 35 15c.
- A. L. T. Sandaros Principai ir Programas. Parašė Albinas Rimka. Pust. 32 10c.
- Eilės - Dainos. Parašė Juozas Rainis. Gražios eilės del deklamavimo. Pust. 32 20c.
- Gyvenimo Verpete. Drama penkių veiksmų. Parašė Bl. Kadagutis. Pust. 77 45c.
- Girnikas - Pašalarnis, pasakojimas ir "Bėgėdis Jonas", vaizdelis. Parašė Karolis Vairas. Pust. 42 25c.
- Francijos Revoliucija. Parašė M. Aivienaitė. Trumpa aiški istorija Francijos revoliucijos. Su paveiklėliais. Pust. 75 40c.
- Kaip gyvena: Latvai, Anglai, Suomai. Parašė M. Salcius. Pust. 65 20c.
- Kas iš kur pareina. Trumpi pasakojimai apie kasdieninio žmonių vartojamus d a i k t u s . Pust. 62 20c.
- Daktaras Kišeniuje. Aiškų pamokiniui kaip užlaikyti sveikata ir kaip nuo ligų apsiginti. Sutaisė M. Paltanavičia. Kietis audimo viršeliais. Pust. 167 75c.
- Ką daryti, kad sveiki butume ir ilgai gyventume. Pust. 32 10c.
- Kaip Japonai gyvena dabar. Parašė Dėdė. Pust. 48 10c.
- Liudvikas Pasteris. Žmonijos geradaris ir Jurgis Stefanos. Geležinkeliai. Parašė M. Salcius. Su paveiklėliais. Pust. 48 20c.
- Lietuvių - Latvių Respublika ir šiaurės tautų sąjunga. Rinkinys straipsnių ir paskaitų parašytų Dr. Jono Šliupo. Išleista Stockholme 1918 m. Pust. 162 Kaina \$1.00
- Lietuvos Laisvė. Trumpa peržvalga Lietuvos tautos politikos. Parašė daktaras Jonas Šliupas. Pust. 47 10c.
- Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje. Gražus kapitališkas veikalas, išrodantis penų le. kų apaštalavimą Lietuvoje. Lenkų kalba parašė kun. Kaz. Prapolainis. Iš Lenkų kalbos vertė gražia lietuviška kalba Patrijotas. Pust. 264. Kaina tikta \$1.00
- Lietuvių Kalbos Gramatika. Pradinėms mokykloms vadovėlis. Sutaisė mokytojas Juozas Damijonaitis. Pust. 116. Perspausdinta iš trečios laidos. Kietais viršeliais 45c.
- Lietuvos Gaspadinė. Arba pamokinimas kaip valgius gaminti. Parašė Žmona. Pust. 80 30c.
- Mulkinė ir Mulkytojai. Dviejų veiksmų komedija iš Amerikos Lietuvių gyvenimo. Parašė Knyburys. Pust. 35 10c.
- Jaunuomenės švietimas kitur ir pas mus. Pust. 28 10c.
- Naujas Budas* Išmoki Rašyti. Sutaisė P. Mikolainis. Pust. 30 10c.
- Pasnikai Lietuvoje. Parašė K. Stiklius. Kaina 05c.
- Pasaulių Ratas. Astronomiškas aprašymas musų saulinės sistemos. Su įvairiais paveiklėliais. Pust. 80 25c.
- Pažvelgus Atgal. Socialogiškas Romanas Edwardo Bellamy. Vertė Pranas Siulelis. Rašėjas įsivaizdina kas bus 2000 m. sukakus, kaip viskas kitaip - automatiškai veiks ir tt. Pust. 356. Kaina tikta \$1.00
- Politiškoji Ekonomija. Kas ji yra ir ko mokina. Sutaisė V. K. Račkauskas Pust. 84 25c.
- Pravuoto. Vaizdelis iš gyvenimo. Parašė Karolis Vairas. Kaina. 10c.
- Rojus ir Pažanga. Senovės pasakojimai apie rojus amžius ir rojus šalis. Vertė V. K. R. Pust. 112 35c.
- Šienapūtė. Vieno akto operos Libretto. Žodžiai K. Jasiukaičio, muzika Miko Petrausko. Pust. 24 10c.
- Trachoma arba sergėkitė akis. Prie šviesos ir kiti naudingi straipsniai. Pust. 100 15c.
- Visas Sviestas. Žemė, kalnai, vanduo, upės, žmonės, miestai, statistikos žinios. Sutaisė P. Mikolainis. Pust. 156 20c.
- Žodynėlis, Angliškai - Lietuviškai. Sutaisė kun. P. Saurusaitis. Pust. 199 35c.
- Danguaus Augštumas ir Žmogaus Senumas. Eilės — "Anykščių Šilėlis" ir kitos naudingos žinios. Pust. 149 20c.
- Žmogaus Pareigos. Italų kalboje rašė G. Mazzini. Vertė V. K. R. Aukštas troškimas teisybės ir geismas tikrosios žmonėn laimės, kuri turėtų kilti iš pasišventimo, iš savų pareigų pildymo. Ar skaitei šią knyga? Pust. 245. Kaina \$1.00.

Užsakymus ir pinigų siunčiant, geriausia, siųsti per paštos Money Orderį, sekamu adresu: "SANDARA", Book Dept., 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

SKAITYTOJŲ DOMAI.

"SANDAROS" ADMINISTRACIJOS PRANEŠIMAS REIKALE PRENUMERATOS.

Kadangi laikraštine popiera dabar pakio nuo 6 centų iki 11 1/2 centų svaras, elektra, darbininkų algos ir kiti visi spaustuvės dalykai kyla kainoms augštyti, todėl ALTS. Centro Valdyba savo posėdyje, kovo 23 d., 1920, apsvarsčius reikalą laikraščio lešų; nutarė "Sandaros" prenumeratą pakelti nuo gegužės 1 d., 1920, sekančiais: Suvientytose Valstijose "Sandaros" prenumerata metams bus \$2.50, Canadon, Lietuvon ir į kitas šalis metams \$3.00.

Tadel su šiuomi yra pranešama gerbiamiems "Sandaros" skaitytojams, ypatingai tiems, kurių prenumerata yra jau pasibaigus arba baigiasi balandžio mėnesyje, kad teiktumės tuojaus užsimokėti ir kitiems pranešumėt, kurie nori užrašyti "Sandarą", kad iki pabaigos šio mėnesio yra ta pati kaina, bet nuo gegužės 1 d., bus pakelta Amerikoje \$2.50, pusei metų \$1.50, į kitas šalis \$3.00. Užtai dabar pasiskubinkite užrašyti sena kaina tik laike šio mėnesio.

"Sandaros" Administracija.

GERB. M. PETRAUSKO

Visi vėliausi muzikališki veikalai, dabar yra gaunami "Sandaros" knygyne.

- Lietuviškos Dainos, II. sąsiuvinis. Miršriems balsams (kvartetams, arba chorams). Telpa 7 liaudies dainos. Kaina 30c.
 - Lietuviškos Dainos, III. sąsiuvinis. Mišriems balsams (kvartetams arba chorams). Antra laida. Telpa 6 įvairios dainos. Kaina 25c.
 - Lietuviškos Dainos, V. sąsiuvinis. Dviems balsams. Ėia telpa viso 34 dainos (skiriamos mokykloms). Kaina 50c.
 - Girių Karaliaus. Vieno veiksmo fantastiška opera. Lietuvių ir Anglų kalbose. 78 pusl. \$3.00.
 - Eglė — "Zalčių Karalienė". Zalčio ir Gulbė — dievaičio duetas. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina 75c.
 - Birutė — "Dievaičiai dievuliai". Birutės aria, sopranoi. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina 30c.
 - Aras. Kvartetas: Sopranui, Altui, Tenorui ir Bassui. 35c.
 - Kanklės. Iš 1918-1919 metų kompletas (12 numerų). Kaina \$2.00.
 - Kanklės. Dvylika leidinių, trečių — 1919 metų. Kaina \$1.50.
 - Kregždė. Žodžiai V. Kapsos. Duetas Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina 30c.
 - Vestuvės. — "Papasakie Vėjai". Jaunosios Aria, Sopranui arba Mezo - Sopranui. Lietuvių ir Anglų kalbose. Kaina 35c.
 - Mažas Muzikos Žodynėlis. Tankiausiai vartojamų žodžių paaiškinimai Anglų ir Lietuvių kalbose. 32 pusl. Kaina 25c.
- Užsisakant knygas, kartu reikia ir pinigų prisiųsti sekančiu adresu: "SANDARA", 366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

Dr. M. V. Casper

(KASPERAVICIUS) — LIETUVIS DENTISTAS — Priėmimo valandos: nuo 9:30 iki 12 dieną, nuo 1 iki 5 po pietų ir nuo 6:30 iki 9 val. vakaro. nedėdieniais nuo 1 iki 3 p. p. 425 BROADWAY So. Boston, Mass. Tel. S. B. 27.

DOVANA

Didelė, \$1 vertės, artistišku paveikslu knyga duodama dovana! kiekvienam, kuris užsiprenumeruos MEILE ir ŠEIMYNA, puičiausią Meilės, Šeimynos, Dailės, Mokslo ir Juokų Žurnalą ir prisiųs \$1.25 Pinigus siųskite money orderiu arba popieriniu doleri ir 25c stampu. MEILE ir ŠEIMYNA 2023 St. Paul Ave. Chicago, Ill.

KONSERVATORIJA.

Lietuvių Muzikos Konservatorijon gali įstot kiekvienas, kurs tik nori apsisąžint su gaidomis, pasimokyt dainuot, teorijos, muzikos, smuikos, ir kitų instrumentų. Už dainavimą ar kompoziciją — 10 lekcijų — 15 dol. Už smuiką, pianą ir kitus instrumentus — 10 lekcijų — 13 dol. Lekcijos paprastai pusvalandinės; gali gaut kiekvienas vieną, dvi ar tris lekcijas savaitėje, pagal sutarimą. M. PETRAUSKAS Direktorius 769 Broadway, S. Bostin, Mass.

Teisingiausia ir geriausia lietuviška

APTIIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių gait gaut kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsiu per expresą.

K. ŠIDLIAUKAS
Aptiekorius ir Savininkas
373 Broadway, kamps E Street, SOUTH BOSTON, MASS. Telephone South Boston 71351 ir 71352

LIETUVIAMS GERIAUSIA APSIMOKA GARSINTIS SAVO PRAMONES MUSŲ LAIKRASTYJE.

Lietuvių aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių šaknių lietuviškų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausiu daktarus per telefoną visai uždyska.

H. CABITT, 100 SALEM ST., BOSTON, MASS.

LIETUVIŠKOS ATVIRUTĖS

"SANDAROS" Knygyne randasi pardavimui sekančios tikrai lietuviškos atvirutės:

- Lietuvos Ukininko Grinčia,
- Lietuvos Ukininko Namas.
- Lietuvos Ukin. Vaizdelis.
- Vilniaus reginys žiurint nuo Vilijos,
- Vilniaus Katedros Bažnyčia,
- Petro Rimšos "Artojas",
- Šiaulių miesto rinka,
- Vasarinis Vilnius Teatras,
- Petro Rimšos "Močiutė",
- Trakų pilies griuvėsiai,
- Gedimino pilies griuvėsiai,
- Gedimino kalno vaizdelis,
- Trakų Ėžeros ir pilis.
- Sodžiaus vaizdelis "svėčių belaukiant,
- Šv. Oonos Bažnyčia Vilniuje,
- Dr. V. Kudirka Lietuvių Rašytojas,
- Lietuvaitės, gražus vaizdelis.

Kaina — 2 už 5 centus, 12 už 25c. Į kitus miestus siunčiat pašta mažiau 4 nesunėdam. Perkupčiam leidžiam gerą nuosimtį. Pasiskubinkite pakol išbaigsime. Užsisakant ir pinigų siunčiant, adresu kite:

"SANDARA" BOOK DEPT. 366 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Bell Phone Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos:
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Keturge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedėliomis iki 4 po pietu.
GREITA PAGELBA
Silpnybės, paeinančios nuo persidirbimo, pailsimo, sanariu ir raumenų sustingimo, skausmu strėnose, yra greitai prašalinamos, vartojant
PAIN-EXPELLERI
"Draugų Reikale"
Šeimynos, kurios kartą dažniojo jo veikiančią įiegą, daugiaus be jo neapsieina. Yra tik vienas Pain-Expelleris ir del jusu apsaugojimo, jis yra paženklintas musu vaizbaženkliau
ANCHOR (Ikaras)
Jeigu ant pokelio nėra vaizbaženkliau ikaro, tai jis nėra tikras ir jus tokio neimkite. Visose aptiekose po 35c. ir 70c. Taipgi galima gauti pas išdirbėjus: F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Tel. Cambridge 296-J.
Lietuviška Išdirbystė
Blaivių Gerimų
CAMBRIDGE BOTTLING CO.
31 Fifth St., E. Cambridge.
Mes išdirbame visokius skanius - saldžius gerimus: "Tonicks". Gerimus ir "Ice Cream'a", pristatome į vietą. Todėl lietuviui kviečiami prie savųjų krepities. Mes Jusų užsakymus išpildysime.
Jonas Malinauskas, Savin.

Didžiausias Knygynas

J. B. Aglinsko, Chicago

Užlaikau Knygų Krautuve, parduodu įvairaus turinio knygas, kaip tai: belletristika, ekonomija, sociologija, politika, gamtos ir kiti mokslai. Hygiena, istorija, etnologija, biografija, kalbamoksliai, poezija ir teatras knygos. Taipgi priimu paskelbimus, užrašau laikraščius ir pavieniais parduodu sekančius: "Naujienas", "Keleivių", "Kardą", "Dilgėles", "Sandarą", "Amerikos Lietuvį", "Dirvą" ir "Lietuvą". Prisiųsdami už 6 c. krasaženkliau reikalaukite katalogo.

Adresuojant:
DARBO ŽMONIŲ KNYGYNAS,
3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Vietos žinios.

Iš So. Bostono Sandariečių Veikimo.

Balandžio 20, ALTS. 7-ta kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą. Perskaičius protokolą praėjo susirinkimo, pasipylė visa eilė visokių komisijų raportų iš kurių pažymėtini sekanti:

Išduotas raportas komisijos del ištyrimo "Sandaros" redaktoriaus K. Norkaus bylos su kun. Bukavecku (kitai sakant su klerikalais). Iš komisijos raporto pasirodė, kad K. Norkus patrauktas teisman be mežiausios kaltės, vien tik yra užpuolikų inkvizicijos tikslai, kad užgniauzti žodžio ir spaudos laisvę, drauge su sparčiai besiplečiančios ALTS. idėjomis. Raportas priimtas. Kad apginti savo brangios idėjos teises, visi susirinkimam atsilankiusieji Sandaros nariai su didžiausiu pasipiktinimu prieš tokias žiaurias reakcionierių priemones entuziastiškai nutarė ginties nuo tamybės apaštalu. Teisybė mūsų pusėje ir kovą turim laimėti syki ant visados. Besitęsiančiam bylos vedimui ant vietos sumesta \$48.00 aukų. Aukautojų vardai tilps sekančiam "Sandaros" numeryje, administracijos raporte.

Nutarta rengti prakalbas, paskaitas ir išvažiavimus į ukes. Tų dalykų surengimui išrinktos komisijos. Taipgi išrinkta spaudos komisija iš L. J. Stasiulio ir J. M. Pečiulio.

Nutarta kuopos susirinkimus laikyti kiekvieną 2-ą seređą mėnesio, 7 val. vakare, nuosavuose ALTS. 7 kp. kambariuose, 409 W. Broadway, room 15.

ALTS. 7-ta kuopa turi savo mokyklą, kurią lanko apie 25 mokiniai. Iš jų lankiusieji angliškas mokyklas šie asmenys pabaigę pradinę mokyklą, gavo paliudijimus ir dabar turi progą žengti pirmyn moksle: Bronis J. Pečiulis, paeinantis iš Suvalkų rėdybos, apskričio Seinų, valsčiaus Krosnos, kaimo Budos (vidugirinės) baigęs Eliot Evening School Bostone, Vincas A. Jankauskas ir Jonas Galinis, abudu paeina iš Suvalkų rėdybos, Seinų apskričio, Punksko valsčiaus, kaimo Mergutrakių. Jie lankę Bigelow Evening School.

Kas nori turėti pasisekimą moksle ir pagerinti savo būvį privalo dėtis prie sandariečių, kurių mokykloje mokytojauja Dr. J. Jonikaitis ir studentas A. Denbinas. Tik įgijus tvirtą pamatinį mokslą galima didesnių dalykų gyvenime pasiekti. Sandariečiai tą progą suteikia. Taigi visi apšvietos ir mokslo mylėtojai rašykites prie sandariečių ir bendromis įjgomis siekime augštesnės žinijos.

Spaudos komisijos narys, J. M. Pečiulis.

Centralizuojama Amerikos Lietuvių Prekybos ir Pramonės Įstaigos.

Balandžio 25, Young's hotelyje, Bostone, atsibuvo susivažiavimas septynių finansinių, pramoninių ir prekybinių bendrovių valdybų, o taipgi pavienių vaizbininkų ir profesionalų. Susivažiavimas tęsėsi nuo 11 val. ryto iki 8:30 v. v., kuriame po ilgų išsikalbėjimų tapo sutverta "Lithuanian - American Chamber of Commerce" ("Lietuvos - Amerikos Prekybos ir Pramonės Įstaigų Centras"). Į šį centrą jau įeina šios prekybos ir pramonės Amerikos lietuvių įstaigos: "Lietuvos Atstatymo Bendrovė", "Baltic States Finance Corporation", "Progress Shoe Manufacturing Co.", "Boston Instrument Mfg. Co.", "Resorcin Chemical Co.", "Progress Wholesale Co."

Vyriausis šio centro sutvėrimo tikslas yra tas, kad sujungti visas rimtai vedamas Amerikos lietuvių finansines, prekybos ir pramonės įstaigas ir sukoncentravus Amerikos lietuvių kapitalus, suorganizavus amatninkus ir profesionalus sudaryt kuoartimiausius ryšius su Lietuva ir jos žmonių įstaigomis ir Lietuvos industriją pakelti iki augščiausio laipsnio, kad tuomi pagelbėti Lietuvos žmonėms pasiekti ekonominio gerbuvio, kuris suteiktų lengvą galimybę visapusios kultūros plėtojimuisi.

Buvo kalbama apie reikalingumą siuntimo ekonominės misijos Lietuvon ir nuodugnai išdiskusuota lietuvių finansinių, prekybos ir pramonės įstaigų centralizacijos reikalingumas, nes individualių ypatų biznis jau atgyveno savo dienas. Lietuvos moksleivių šelpimui susirinkusieji suaukavo \$144.00.

Finansinių, prekybos ir pramonės lietuvių įstaigų centralizacijos projektą patiekė L. A. B-vės prezidentas Romanas Karuža. Suvažiavime pirmininkavo adv. F. J. Bagočius, sekretoriavo "Sandaros" red. Kastantas Norkus. Tarimai tilps sekančiame "Sandaros" numeryje.

Reikia manyti, kad taip rimtai pradėtas finansinių, prekybos ir pramonės lietuvių įstaigų centralizavimo darbas netik apsimokės prisidedantiems į tą Centrą žmonėms, bet ir visiems lietuviams pagelbės išeiti iš to užburto rato, į kurį del normalės komunikacijos ir įvairių gaivalų "pasidarbavimų" patenka Amerikos lietuvių bejieškodami būdų susinešimo su Lietuva. "Lithuanian - American Chamber of Commerce" turi sudaryt pastovų ir tvirtą tiltą patogiame susisiekimui ir komercijinėms operacijoms tarp Amerikos ir Lietuvos.

"Sandaroje" lankėsi ir pramoninkų susivažiavimą atvykusieji iš New Yorko A.

A. B-vės pirm. Romanas Karuža, kasierius M. W. Bush, Sekretorius J. Strimaitis, direktorius A. B. Strimaitis, kuris Bostone lankėsi ir S.L.A. reikalais. NewYorkiečiai aplankė "Progress Shoe Mfg. Co." dirbtuvę Montello, Mass. Aplankė Lietuvių Muzikos Konservatoriją. Sykiu buvo ponia **Valerija Karužienė** ir panelės **Marė** ir **Sofija Karužutės**.

Laikraščiai iš Lietuvos "Sandaron" ateina reguliariai. Viso ateina 22 laikraščiai. Pavieniais numeriais galima nusipirkti "Sandarą", "Lietuvos Ukininką", "Darbą", "Talką" ir kitus. Iš Prūsų Lietuvos ateina "Prūsų Lietuvių Balsas", "Rytojus" ir "Birutė".

Pasiskubinkite nusipirkti Lietuvos pašto ženklų "Sandaroje", nes jau baigiame parduoti: Už 600 skatikų \$1.50, kaip kad misija nustatė.

Didelės Prakalbos.

Atsibus Nedėlioje, Gegužio 2 d., Municipal salėje, Broadway, So. Boston, Mass. Pradžia 7:30 v. v.

Šiuomi pranešame, kad Bendras Bostono lietuvių Komitetas rengia milžiniškas prakalbas ir kviečia prie bendro darba visus lietuvius ir lietuvaiteis So. Bostono, Bostono ir kitų miestukų ant 8-tos Gegužės "Tag Day". Yra užkviesta atvažiuoti Lietuvos Misijos narys Majoras Žadeikis, kuris jau prižadėjo. Kurie dar negavote paliudijimų, meldžiame ateiti 5-toj valandoj, tai yra ankščiau, nes bus bonai gauti ir viskas išdalinta.

Kviečia,

Bend. Bost. Liet. Kom.

Prakalbos NLD. K-to bal. 25, puikiai pavyko. Susipratę lietuviai nepaiso trugdytojų, bet dedasi eilėna rinkėjų, kurie rinks aukas Lietuvai gegužės 8 d., kuriai leidimą išgavo NLD. K-tas. Kalbėtojai ši kartą buvo: L. N. Fondo pirmininkas ir S.L.A. sekretorius gerb. A. B. Strimaitis iš New Yorko, kurio kalba, atspindint tevinės meile, publiką labai sujudino. Iš vietinių kalbėjo: NLD. K-to pirm. A. Ivaškevičius ir nariai: Mykolas Venys, Jokubas Varaitis ir ponia M. Damijonaitienė.

"Kanklės", trylika kompozitoriaus Miko. Petrausko veikalų viename Lietuvių Muzikos Konservatorijos leidinyje už 1920 metus greitai išeis iš spaudos. Užsiskaitant iki 1 d. birželio \$1.00, vėliaus — \$2.00. Visiems muzikaliams žmonėms patartina pasiskubinti su užsakytais.

Lietuviškų Dainų trečio sąsiuvinio, antra pataisyta ir papildyta laida, kur telpa kompozitoriaus M. Petrausko "Gaudeamus", Darbininkų Marsalietė", "Suktinis",

"Kad Dievuliai Duotų", "Bijunėlis" ir nekanonizuota fugetta "Dega Ugnį" — jau išėjo iš spaudos. Galima gaut "Sandaroje" ir Lietuvių Muzikos Konservatorijoje. Kaina 25c.

Lietuvių Studentų Kliubas rengia gražius šokius 1 d. gegužės, Lietuvių svetainėj, 7:30 v. v. Bus išpuošta vėlukėmis ir kitokiais pagražinimais. Laikė šokių bus ir kitokių įvairumų. Kliubas pakvietė E. Campbell orchesterą, kuri yra žymi visame Bostone.

Į šitą vakarėlį lietuviškam jaunimui privalu atkreipti atydą, ir atsilankyti, nes turės vieną iš gražiausių pasilinksminimų, ir tuom pačiu sykiu parems jauną moksleivių Kliubą.

Ponia M. Damijonaitienė, "Sandaros" administratoriaus moteris, balandžio 26, išvažiavo į Chicago savo reikalais. Sugrįž už kelių savaitių.

L. M. P. S. 27 kp. Cambridge, Mass. turės balių subatoje, gegužės 22 d., Cyprus Hall, vakare. Prašome, kad kiti tuo laiku nerengtų savo vakarų. **Valdyba.**

DIDELIS TEATRAS!

Tragedija "ŽIVILĖ" arba Duktė Karijoto, stato scenoje Dailės Draugija "Varpas", Gegužio 2 d., Lietuvių svetainėje, 354 Park St., New Britain, Conn., Pradžia 1-ma val. po pietų.

"Živilė" yra didelis persatymas, 5-kių aktų, 8-nių atidarymų. Vienas iš gražiausių ir svarbiausių istoriškų perstatymų lietuvių kalboje. Ne tankiai ir ne bile kur galima tokis veikalas pastatyti mūsų scenoje. Todėl visi New Britaino ir apielinkės lietuviai kviečiami pamatyti šitą svarbų perstatymą. **Kviečia, Varpiečiai.**

KEPKYLA DEL IŠRANDAVOJIMO.

Vietoje, kur nėra lietuviškos kepyklos, o lietuvių yra gana daug apsigyvenusių. Geras bakeris, kuris gali kepti duoną ir visokius piragus - "kekus", padarytų gerą apyvartą. Kepykla yra del išrandavojimo nuo 1 d. gegužio, pasiskubinkite, kam reikalingas tokis biznis. Kreipkitės pas:

A. Korzeniewski,
165 Lakeview Ave.,
Lowell, Mass.

Tik-ką gavome iš Lietuvos **KARIŠKIŲ KALENDORIUS** 1920 metams.

Išleistas Kaune; Krašto Apšaugos Ministerijos Literatūros dalies leidinys. **Kaina 45 centai.**

Norinti gauti šitą kalendorių "Sandaros" administracijoje, reikia pasiskubinti, nes neadaug prisijūsta.

"SANDARA",
366 Broadway, So. Boston, Mass.

Massachusetts Valstija, Apšvietos Departamentas

SKYRIUS IMIGRACIJOS IR AMERIKONIZACIJOS

Raštinė: 213 STATE HOUSE, BOSTON.

Valstija įsteigė

INFORMACIJŲ BIURĄ, SUTEIKIMUI DOVANAI PATARI-MUS IR NURODYMUS DEL ATEIVIŲ.

Vertėjai suteikiami del tu, kurie nemoka anglų kalbos. Suteikiami pagelbininkai del išpildymo legališkių popierių. Neteisingos bylos ištremos. Patarimai del išsiėmimo pilietystės popierių.

Ateik asmeniškai, jeigu negali pats pributi, rašyk. At-dara pasdien nuo 9-tos ryto iki 5-tos val. po pietų. Subatoms nuo 9-tos ryto iki 12 val. pietų.

SKYRIAI RANDASI:

261 Hanover St., Boston: Penedėliais, Utarninkais, Seredoms ir Ketvergais nuo 7 iki 9 v. vakare.

610 Purchase St., New Bedford, Mass.

258 South Main St., Fall River: Penedėliais, Seredoms ir Ket-
vergais nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro.

18 Worthington St., Springfield, Mass.

PIRK DABAR LAIKAS PIRK

LIETUVOS LAISVES BONA

Jeigu tikrai norite, kad būtų

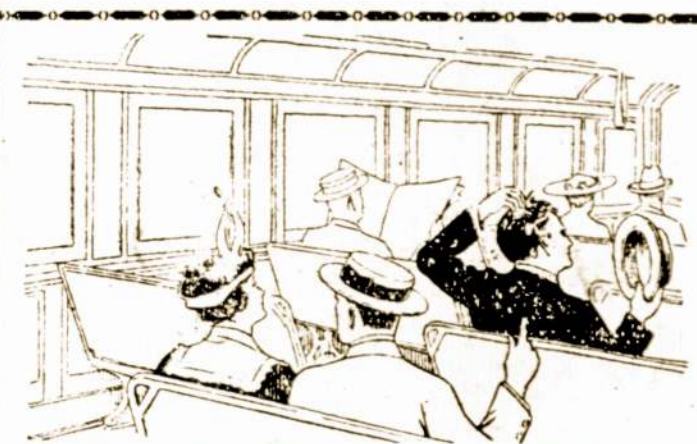
LIETUVA LAISVA NEPRIKLAUSOMA DEMOKRATIŠKA RESPUBLIKA

Bonai ant 100 doliarių ir daugiau (yra ir mažesni ant 50 doliarių). skolinami ant 15 metų ir duos kiekvienam po 5 nuošimtį į metus.

PIRKITE SAVO KOLONIJOS STOTYJE

Arba kreipkitės stačiai į Lietuvos Misiją prisiųsdami pinigus:

257 WEST 71st STREET, NEW YORK, N. Y.

daugiau niežėjimo, kasimosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nuo pleiskanų.

RUFFLES

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgytas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadins nei jautriausios odos. Jus negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskaną.

Jus aptiekinkas parduos jums už 65c. bankute. Mes taipgi galime atsist jums tiesiog, jei gausime nuo jusų 75 centus pašto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

P. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

"SANDARA" Į LIETUVĄ JAU GALIMA SIŪSTI.

Lietuvos žmonės — jūsų broliai — sesers — tėvai — nori apšvietos — žinių: jiems reikia laikraščių. Jie per ilgus penkis karės metus ne-matė žiburio šviesos, kuris juos paliksimintų, nurmintų. Jie neturi iš ko užrašyti sau laikraščio. Jie būtinai nori skaitymo, žinių, kas sviete dedasi, dabar viskas liūsa. Užrašykite jiems "Sandarą" Pažangiosios srovės laikraštį. Kaina metams \$3.00, pusei metų \$1.50. Prisiųskit jų aiškų antrašą ir prenumeratą, adresuojant:

"SANDARA,"

366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

Atydos, Atydos!

Pesistatykite Sau:

Jeji norite Dailės Literatiška puikiausį veikalą įsigyti, tai šiandien turi progą tą padaryti ir ne biskį negaishuojant siųsk \$1.50 ir gausi dailiausią knygą, "Svetimoje Padangėje Pasaulio Verpetuose", iš kurios kiekvienas lietuvis, — išmoksitės saldžiai nusijuokti, gailiai nusverti, padejuoti, pasvajoti ir budriai nusidžiaugti...

Nes, to knyga yr' visiems. Kaip turtuoliams, taip bied-
(niems;

Del jaunuolių ir senų,
Del mergelių ir panų —
Džiaugsma, vergsma, juoka ras;
Skaitantys ją daug supras!...

Lig šiol, taip gražaus veika-
lo amerikiečiai lietuviai netu-
rėjome, todėl privalomas kož-
nam ją įsigyti.

O kad lėšas išleidimui tu
raštų neapsakomą, didelės, to
dėlei nedaug knygų tespausdie-
name, reikia pasiskubinantieji
su užsakimais gausite tą veika-
lą; gi, pavėlavusieji ir už di-
desnius pinigų nenupirsitė,
nes pritruksime tuojaus ir tas
nusiduos teisingai...

Indomaujantieji ir permatan-
ti dalyką, — nepraleiskite pro-
gos!
Siųskite užsakimus tuojaus.
Kreipkitės: "D. L. D." pirmn.
vardu:

A. J. JOKUBAITIS,

492 East Broadway, So. Boston,
Mass.